



NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK LII.
ČÍSLO 1
LEDEN 2025
20 KČ












Bohovská akademie Klicperky proběhla 17. a 18. 12. v JD
A všichni se bohovsky bavili...





Foto Jura Třos

Místní výročí v roce 2025

1325 (700 let) – Nový Bydžov se pro dluhy Jana Lucemburského dostal do držení Beneše z Vartemberka a poklesl mezi města poddanská

1385 (640 let) – v Novém Bydžově narozen Matyáš (Matěj) Bydžovský, Husův žák a univerzitní mistr

1555 (470 let) – v Novém Bydžově narozen Mikuláš Čeněk, radní, purkmistr a člen řeznického cechu, dárce predely Archy bydžovské

1805 (220 let) – v Praze zemřel Josef Bergmann, novobydžovský rodák, český římskokatolický kněz, ředitel jezuitského semináře, pedagog, matematik a filozof

1825 (200 let) – narozen Jonáš Bergmann, majitel koželužny, čestný občan města

1835 (190 let) – znovuotevření ochotnického divadla českým představením a příležitostnou básní V. Kl. Klicpery

1865 (160 let) – na místě staré renesanční radnice a vedlejšího domu Hruškovského dostavěna podle plánů Josefa Míči novogotická radnice

1905 (120 let) – vlna stávek a demonstrací ve městě, boj za všeobecné hlasovací právo

1945 (80 let) – úmrtí Václava Kubišty, sbormistra zpěváckého spolku Lubor-Ludiše, od roku 1898 ředitel kůru v Novém Bydžově

leden 1935 (90 let) – prováděno poslední přečíslování domů ve městě

16. 1. 1935 (90 let) – v Novém Bydžově zemřel MUDr. Otakar Haněl mladší, lékař, básník, předseda klubu fotoamatérů a astronom

17. 1. 1915 (110 let) – v Gyöngyösi v Uhrách zemřel Bohumír Nevyjel, profesor novobydžovského gymnázia, hudební skladatel, otec Marie Alžběty Novákové-Nevyjelové

2. února 1915 (110 let) – v Novém Bydžově narozen František Řezníček, pamětník postav a figurek města, autor seriálu „Bydžovské úsměvy" v Novobydžovském zpravodaji

4. února 1745 (280 let) – v Novém Bydžově zemřel Jan Nepomuk Ignác Hubatka, kantor a školní mistr, ředitel kostelního kůru v letech 1730–1745

15. února 1705 (320 let) – v Novém Bydžově zemřel Václav Pankrác Wicheus, novobydžovský děkan a autor náboženských spisů

18. února 1835 (190 let) – v Novém Bydžově narozen Gotthard Štorch, měšťan a kupec, průkopník české techniky v přádelnách

1. března 1825 (200 let) – v Novém Bydžově narozen Jan Jedlička, přední člen tzv. Partikulární poklady, syn měšťana a řeznického mistra Jana Jedličky

2. března 2005 (20 let) – návštěva prezidenta Václava Klause na radnici

15. března 1895 (130 let) – v Novém Bydžově narozen Josef Doležal, redaktor a publicista

16. března 1895 (130 let) – v Novém Bydžově narozen František Peřina, majitel železářství, divadelní ochotník

22. března 1925 (100 let) – v Rybníčku se narodil Miroslav Paclík, bydžovský děkan 1966–2001, kostelu sv. Vavřince věnoval zvon; záchránil několika vzácných památek

24. – 26. března 1775 (250 let) – srážky poddaných s vojskem u Chlumce nad Cidlinou a houfy vzbouřenců v okolí Nového Bydžova

25. března 1945 (80 let) – výsadek parašutistů skupiny Kirov u Prasku

8. dubna 2005 (20 let) – převzetí schváleného návrhu praporu města v Poslanecké sněmovně

26. dubna 1835 (190 let) – v Novém Bydžově narozen Jan Bromovský, novobydžovský měšťan a dárce muzea

2. – 10. května 1945 (80 let) – Květnové povstání ve městě (od prvního vystoupení proti nacistům do příjezdu Rudé armády)

12. května 1875 (150 let) – ustavující valná hromada spolku dobrovolných hasičů

15. května 1845 (180 let) – v Novém Bydžově narozen MUDr. František Knapp, první starosta jednoty Sokol a první z devíti Kulichů (sýčků) v Novém Bydžově

27. května 1485 (540 let) – potvrzení městských privilegií králem Vladislavem II. Jagellonským

5. června 1825 (200 let) – ve Smidarech narozen František Rachota, místní amatérský malíř, restaurátor Epitafu Salomeny Křičovské z roku 1588

5. června 1975 (50 let) – v Nové Bydžově zemřel František Brabec, bojovník proti fašismu a dlouholetý funkcionář Svazu protifašistických bojovníků

17. – 18. června 2005 (20 let) – 131. studentská merenda a oslavy 700. výročí založení města

19. června 1305 (720 let) – král Václav II. vydal privilegium pro bydžovský kostel, které je nejstarší dochovanou listinou, dokládající založení královského města Nového Bydžova

19. června 2005 (20 let) – pontifikální mše v kostele sv. Vavřince

21. června 1935 (90 let) – zahájena stávka na stavbě vodovodu

28. června 1885 (140 let) – v Novém Bydžově narozen Lev Kudrnáč, veterinární rada, syn měšťana a továrníka lihovin v Novém Bydžově Hynka Kudrnáče

10. července 1805 (220 let) – v rodině kloboučnického mistra Václava Němce narozen v domě č. 23 (dnes restaurace U Stehlíků) syn Josef, manžel spisovatelky Boženy Němcové

10. července 1925 (100 let) – v Praze zemřel PhDr. Gustav Žďárský, novobydžovský rodák, vrchní účetní rada, překladatel, autor učebnic celé řady jazyků a esperantista

29. července 1905 (120 let) – v hotelu Schroll ustaven spolek divadelních ochotníků (pozdější DJ Jirásek)

17. srpna 1915 (110 let) – ve Vídni narozena Marie (Mája) Stará, jedna z prvních letušek ČSA, účastnice protifašistického odboje

18. srpna 1855 (170 let) – v Novém Bydžově narozen Ludvík Nejedlý, místní malíř a sběratel výtvarných děl, dárce muzea

31. srpna 1875 (150 let) – o studentské merendě odhalena deska Marku Bydžovskému z Florentina, v místě původního domu v severovýchodní části náměstí (nyní lékárna U Marka)

12. září 1835 (190 let) – v Novém Bydžově narozena Barbora Bromovská, roz. Čeňková, velká mecenáška muzea a členka Muzejního spolku

12. září 1915 (110 let) – úmrtí Josefa Smolíka, rodáka našeho města, profesora matematiky, významného numismatika a archeologa

17. září 1425 (600 let) – ve Veliši zemřel Čeněk z Vartemberka, syn Čeňka z Vartemberka, nejznámější představitel rodu. Několikrát změnil místo v táborech husitských válek.

19. září 1965 (60 let) – odhalení pamětní desky s bustou Josefa Němce od akad. sochaře J. R. Michálka na restauraci U Stehlíků

26. září 1415 (610 let) – král Václav IV. potvrdil Čeňkovi z Vartemberka obnovení mílového práva Nového Bydžova

27. září 1835 (190 let) – v Údrnicích narozen Václav Otakar Slavík, ředitel bydžovského gymnázia v letech 1874–99, překladatel, první předseda novobydžovského Muzejního spolku

27. září 1895 (130 let) – narození lidového umělce Václava Kudery-Křapíka, krejčího, sochaře, řezbáře, malíře, hudebníka, povídkáře a sběratele houslí

28. září 1855 (170 let) – v Hořicích v Podkrkonoší narozen Václav Kudrnáč, dramatik, vydavatel místopisných adresářů a redaktor Pojizerských listů

30. září 1655 (370 let) – polorozbořené město postihl další požár, který zachvátil 36 domů ve městě a na předměstí, faru, školu, Metličanskou bránu, fortnu a jediný pivovar

15. října 2005 (20 let) – soutěž o královnu věnných měst v Jiráskově divadle

12. listopadu 1825 (200 let) – v Novém Bydžově narozen Jan Štorch, obchodník a předseda spolku dobrovolných hasičů

19. listopadu 1925 (100 let) – v Novém Bydžově zemřel Bedřich Špatný, stavitel a příznivec muzea, první starosta Řemeslnické besedy

24. listopadu 1885 (140 let) – v Novém Bydžově narozen JUDr. František Formánek, starosta města v letech 1923–1931

25. listopadu 1885 (140 let) – v Chrudimi narozen Jaroslav Brukner, profesor novobydžovského gymnázia a autor článků z regionálních dějin

prosinec 2005 (20 let) – slavnostní otevření zrekonstruované Dukelské třídy

2. prosince 1915 (110 let) – úmrtí Jana Maláta, hudebního skladatele a pedagoga, rodáka ze Starého Bydžova

18. prosince 1845 (180 let) – v Myštěvsi narozen MUDr. Jan Hlavnička, první starosta politického klubu v Novém Bydžově.

Vážení čtenáři,

tak jako už mnohokrát, i závěrem tohoto roku bych vám rád poděkoval za vaši přízeň. Mám pokaždé opravdu radost, když mě někteří z vás na ulici osloví s dotazem, kdy vyjde další číslo, nebo když zpravodaj pochválí. Velký dík patří také těm, kteří pro vás náš časopis spoluvytváří – všem našim věrným přispěvatelům. A když už jsem u toho děkování – děkuji všem, kteří mně s prací okolo zpravodaje pomáhají, a poděkovat se sluší i městu Nový Bydžov za skvělé podmínky, které pro práci redaktora i grafika mám.

A teď stručně k obsahu tohoto čísla: odpadové hospodářství města v číslech vám přiblíží 1. místostarosta Martin Kořínek, 2. místostarosta Matěj Novotný přináší mj. informace o investici do obměny veřejného osvětlení v NB a vedoucí našeho muzea vás seznámí se zajímavými fakty okolo pobělohorské rekatolizace Nového Bydžova. Víte, co je to Taichi? Ne? Přečtěte si rozhovor s Filipem Luckým a budete zase o něco chytřejší. Naši senioři vám připomenou, že rádi cestují i plavou, a Jiří Málek zavzpomíná na jednu zajímavou dámu – v úctyhodném věku 103 let zemřela Bydžovačka Naďa Nováková.

Tentokrát pro vás nemám připravené žádné citáty, ale „vyhrabal" jsem svůj text k písničce, kterou jsme kdysi uzavírali naše divadelní představení:

Od pradávna to tak chodí –
zloba zase jenom zlobu plodí.
Kdo chystal pasti, líčil lest,
sám se chytí – tak to jest!

Z nenávisti chytneš vskutku
akorát tak vředy do žaludku.
A tak chceš-li býti zdravý,
poslechni, co se tu praví:

Buďme k sobě, lidé, milí,
vždyť jsme tady jenom chvíli.
Vždyť jsme tady jen čas krátký,
proto nože pod lopatky
nikdy bližním nevrážejme,
navzájem se rádi mějme!
S tím, kdo nechá zlobu stranou,
zase příště na shledanou!

Milí čtenáři, kolem nás se neustále dějí věci špatné až zlé, které nedokážeme ovlivnit. Je ale něco, čím my sami můžeme udělat svět o hodně lepším. Přeji vám i sobě, abychom dokázali být k druhým vždy přátelští, laskaví, tolerantní a milí. A to nejen v novém roce 2025, do kterého vinšuji zdraví a štěstí!

Honza Skalický

Odpadové hospodářství města v číslech

Každé město se snaží své odpadové hospodářství nastavit racionálně s důrazem na to, aby za něj co nejméně doplácelo. Město Nový Bydžov se nesnaží o nic jiného.

Již několik let počítáme tzv. nákladové břemeno odpadového hospodářství, které představuje sumu peněz, kterými odpady dotujeme. Je to tedy rozdíl mezi tím, co se nám podaří vybrat, a tím, co máme na nákladové straně. Již jsem několikrát psal, že určitá výše ztráty je akceptovatelná a pohybuje se kolem 2 mil. Kč. Jakmile se břemeno dostane mimo stanovené parametry, je potřeba s tím něco dělat. Zatím nejhorší roky byly 2020 a 2021, kdy jsme se se ztrátou dostali již nad 3 mil. Kč.

Parametry, které můžeme přímo ovlivnit, jsou samozřejmě sazba poplatku, hodnota EKO bodu nebo výše min. slevy. Pak jsou tu faktory, které ovlivnit nelze, třeba výkupní ceny komodit jako papír, sklo nebo železo či výše skládkovného.

Při posledním zvýšení poplatku jsme řekli, že ho chceme udržet minimálně po dva roky neměnný, samozřejmě za předpokladu, že nepřijde nějaký vnější faktor, který by nám do kalkulace „hodil vidle". Nic takového se nestalo, a dokonce podle poslední predikce zpracované finančním odborem by nákladové břemeno mělo překročit 1 mil. Kč jen o něco málo. Tzn. za posledních několik let nejlepší výsledek. Je to i díky vám, obyvatelům města, kteří poctivě třídíte.

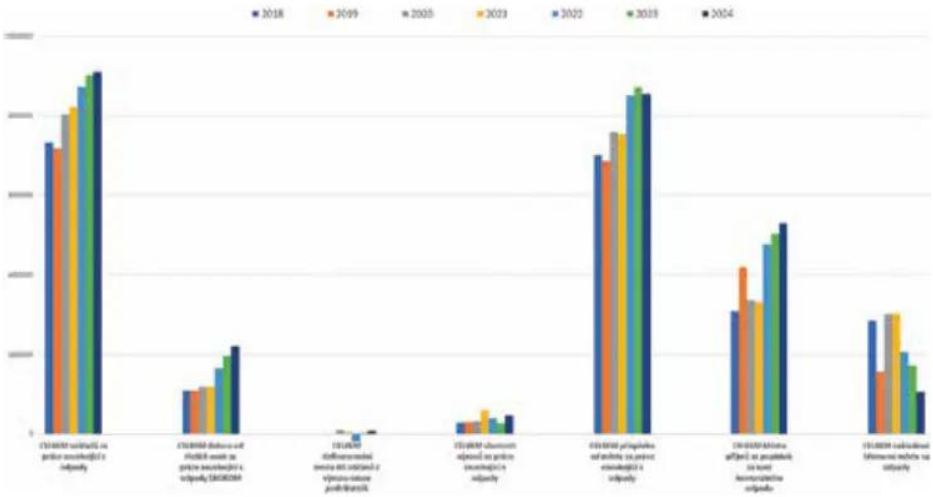
Město spolu s TS letos připravilo malou odměnu v podobě dobrovolné náhrady plastových pytlů na třídění za odpadové nádoby o objemu 120 nebo 240 l. Výměna je dobrovolná, podléhá určitým pravidlům, ale měla by třídění opět zjednodušit. První várka byla rychle rozebraná, proto byla ještě ke konci roku pořízena další část, která by poptávku měla pokrýt.

Pro r. 2025 nás čekají vyšší mzdové náklady vinou růstu platových tabulek, zdražení skládkovného, nových pravidel pro textil; budeme také muset vyřešit biosložku.

V rámci odpadového spolku, kde jsme členy, se nejspíš připojíme k podání ústavní stížnosti, aby se při výpočtu plnění cílů míry separace započítávalo nějakým způsobem i množství biologicky rozložitelného materiálu, který byl zpracován formou domácího kompostování. To tam v tuto chvíli chybí a obce, které předcházejí vzniku odpadu (což je mimochodem nejvyšší cíl zákona o odpadech), na tom tratí a hrozí jim pokuty.

Závěrem mi dovolte popřát všem úspěšný a zdravý rok 2025.

Ing. Martin Kořínek, 1. místostarosta
Tomáš Aubus, odpadové hospodářství TS



Sociálně aktivizační služba – pomoc pro rodiny s dětmi

I na SAS se nesl předvánoční čas v duchu bilancování. Podzim přinesl nové podněty ke změnám. Jednu z nich, stěhování kanceláře pracovnic SAS, se podařilo v relativně krátké době. Od ledna najdete kancelář ve 2. patře budovy B. Změna prostor přinese klientům větší soukromí při řešení osobních záležitostí.

I v tomto roce bude služba fungovat pro rodiny s dětmi, které se potýkají s nepříznivou životní situací. Pracovnice budou stále oporou pro rodiče i děti a budou plnit roli prostředníka ve chvílích, kdy je třeba zapracovat na komunikaci se školskými zařízeními, s OSPOD, s lékaři apod.

Usměvavé a spokojené děti jsou pro pracovnice největší odměnou. Snad k tomu dopomohly i drobné dárečky.

Pracovnice můžete kontaktovat: tel. 778 716 331, e-mailem: jirankova@novybydzov.cz, havlinova@novabydzov.cz. Nebo přes messenger: Sociálně Aktivizační Služba (Nový Bydžov). Pokud se chcete setkat osobně, navštivte ambulanci v pondělí od 8 do 16 hod. a od úterý do čtvrtka v dopoledních hodinách na MÚ v Novém Bydžově. V rámci terénní služby probíhají návštěvy i v rodinném prostředí.

Bc. Veronika Jiránková

Ze zasedání **ZASTUPITELSTVA MĚSTA** 18. 9., 20. 11 a 11. 12.

Ze zasedání zastupitelstva jsem pro širší popis vybral následující:

Byla schválena dotace ve výši 303 833 Kč Římskokatolické farnosti – děkanství NB na opravu oken kostela Sv. Markéty ve Vysočanech. Za relativně malé peníze se daří postupně opravovat tuto krásnou památku a je dobře, že svůj díl peněz dala i církev.

Zastupitelstvo schválilo podpis dodatku č. 4 na projekt nového domova pro seniory, bilance víceprací činí cca 4,2 mil. Kč bez DPH. Na takto velké stavbě se vždy objeví věci, které nelze dopředu předvídat; či se snažíme o jiná řešení – vzhledem k provozu racionálnější. V tomto případě je to například doplnění pevných a mobilních skládacích zástěn, doplnění sítí proti hmyzu, madel na stěny ve společných prostorách, odvodnění atrií, zrušení sedadel v centrálním atriu, zabudování odvodňovacích žlábků koupelen, doplnění stavební připravenosti prádelny (původně měla prát nemocnice), doplnění systémů strukturované kabeláže stavby a systém elektronické kontroly vstupu, navýšení prořezu podlahového PVC (5 vzorů PVC + vždy 1x rezervní role k uskladnění), jádrové vrtání v ŽB konstrukcích (pro ÚT, ZTI a elektro), úprava bleskosvodu u atik, dodatečná úprava rozměrů žaluziových boxů, doplnění podkonstrukce KZS nad prosklenými stěnami atrií.

Aktuální stav čerpání finančních prostředků na stavbu DD ke dni 14. 11. 2024: Z rozpočtu města NB bylo uhrazeno (stavba) 5 083 264,33 Kč vč. DPH, z dotace od KHK bylo čerpáno (stavba): 38 137 525,05 Kč, z dotace od MPSV bylo čerpáno (stavba) 17 174 227,70 Kč (1. ŽOP). Do konce roku by měla být proplacena 2. ŽOP dotace od MPSV ve výši (stavba) 24 732 229,25 Kč. Celkové náklady stavby ke dni 14. 11. 2024, vč. plánovaného čerpání 2. ŽOP (stavba) 85 127 246,33 Kč vč. DPH. Celkové náklady ke dni 14. 11. 2024, vč. plánovaného čerpání 2. ŽOP (stavba) a vedlejších a souvisejících nákladů (v r. 2024) 86 796 249,23 Kč vč. DPH. Předpoklad celkových nákladů dle finančního harmonogramu stavby do konce roku (stavba): cca 119 mil. Kč vč. DPH.

Veřejná zakázka na dodávku vnitřního vybavení: Aktuálně (ke dni 14. 11. 2024) probíhá hodnocení podaných nabídek na dodávku vnitřního vybavení (nábytek, elektrospotřebiče, gastro a mycí zařízení). Předpoklad celkových nákladů na dodávku vybavení činí 13 310 109,40 Kč vč. DPH.

Zastupitelstvo rovněž schválilo novou verzi Komunitního plánu sociálních služeb na r. 2025–2030. Tento strategický dokument bude určovat naše kroky na dalších 5 let v sociální oblasti.

Dlouhodobým cílem města je podpora zejména těchto cílových skupin: rodiny s dětmi, senioři, lidé se zdravotním postižením, menšiny prostřednictvím pěti specifických cílů: SC01 Podpora a rozvoj sociálních služeb a navazujících služeb, SC02 Prevence a včasná řešení vzniklých sociálně patologických jevů a soustavná sociální práce, SC03 Dobrá dostupnost informací a osvěta v oblasti sociálních služeb, SC04 Koordinace spolupráce mezi všemi dotčenými subjekty, SC05 Podpora dobrovolnictví a vytváření bezbariérových opatření (každý SC má pak svá opatření, kterými se realizuje).

ZM schválilo:

- poskytnutí dotace ve výši 303 833 Kč Římskokatolické farnosti – děkanství NB, z rozpočtu města NB (kap. 0043 – opravy kulturních památek)
- Úpravu rozpočtu č. 3/2024 dle předloženého návrhu
- mimořádnou odměnu Mgr. Bohumilu Orlovi za organizaci hudebního festivalu Fišerův Bydžov 2024 ve výši 8 000 Kč

úpravu rozpočtu č. 6/2024 dle předloženého návrhu

- mimořádnou odměnu starostovi a místostarostům
- mimořádnou odměnu Mgr. Janu Kohoutovi a Mgr. Lukáši Rosůlkovi za přípravu merendy
- podpis Dodatku č. 4 – méněpráce a vícepráce v celkové bilanci víceprací ve výši 4 253 739,36 Kč bez DPH na novostavbě domova pro seniory
- strategický dokument NB08 – Komunitní plán sociálních služeb regionu Společná CIDLINA na r. 2025–2030

úpravu rozpočtu č. 7/2024 dle předloženého návrhu.

ZM vzalo na vědomí:

- úpravu rozpočtu č. 5/2024 dle předloženého návrhu.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

O čem jednala **RADA MĚSTA** 18. 11.

RM schválila:

- mimořádnou odměnu Ing. Janu Kubánkovi, řediteli příspěvkové organizace Technické služby města NB, za druhé pololetí r. 2024, dle návrhu
- aktualizaci Vnitřní směrnice města NB – VS/23 Ceníky (verze 56), s účinností od 20. 11. 2024 (úprava bodu 25.1 Nádoby na tříděný odpad)
- odměny vedoucím organizačních složek dle předloženého návrhu
- podpis Dodatku č. 4 – méněpráce a vícepráce v celkové bilanci víceprací ve výši 4.253.739,36 Kč bez DPH
- Změnu pravidel k Motivačnímu a evidenčnímu systému pro odpad. hospodářství (MESOH) – rozšíření typů nádob pro sběr papíru a plastů, k počátku MESOH období
- na základě hodnocení odměny ředitelům a ředitelkám škol a školských zařízení dle návrhu
- rozpočet na r. 2025 a střednědobý výhled rozpočtu na r. 2026 a 2027 pro školy
- vydání Rozhodnutí o výběru, oznámení o výběru dodavatelů: 1. část (Dodávka nábytku) drevotvar.com družstvo, Hradec Králové, s nejnižší nabídkovou cenou 8 469 927,40 Kč vč. DPH, 2. část (Dodávka elektrospotřebičů) AllianceLaundry CE s. r. o., Příbor, 2 799 154 vč. DPH, 3. část (Dodávka gastro a mycího zařízení) MG-VIVA a. s., Praha, 2 041 028 Kč vč. DPH
- nákup dvou osobních automobilů na MÚ NB.

RM doporučila:

- Zastupitelstvu města NB schválit Komunitní plán sociálních služeb regionu Společná CIDLINA na roky 2025–2030
- ZM NB schválit mimořádnou odměnu starostovi a 1. a 2. místostarostovi
- ZM NB schválit úpravu rozpočtu č. 7/2024 dle předloženého návrhu
- ZM NB schválit aktualizaci Vnitřní směrnice Města NB VS/40 – Odměňování a náhrady zastupitelů a členů výborů zastupitelstva města a komisí rady města
- ZM jmenovat členy dozorčí rady DUHA, o. p. s., NB, s účinností od 21. 3. 2025: Ing. Marcela Česáková, MPA, Ing. Marie Přibylová, Mgr. Romana Řehořková
- ZM jmenovat členy správ. rady DUHA, o. p. s., s účinností od 21. 3. 2025: Ing. Martin Kořínek, MBA, Ing. Robert Mencl, Ing. Jana Bitnerová.

RM na vědomí:

- Zápisy z jednání komisí Rady města NB
- Zápis ze 7. jednání Finančního výboru Zastupitelstva města NB
- zprávu o výsledku veřejnosprávní kontroly v příspěvkových organizacích – Základní škola Karla IV., NB, Dům dětí a mládeže NB, Základní škola V. Kl. Klicpery, NB
- navrženou cenu vodného a stočného pro r. 2025 – navýšení ceny služeb za dodávku pitné vody a odkanalizování o 3,56 % na 134,72 Kč/m^3 včetně DPH (pohyblivá složka)

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Investice do obměny veřejného osvětlení v NB

Město Nový Bydžov se v posledních letech soustředí na modernizaci veřejného osvětlení, což přináší nejen významné energetické úspory, ale i ekologické a ekonomické výhody pro naše město. Projekt realizovaný v letech 2019–24 ve čtyřech etapách se zaměřuje na výměnu starého veřejného osvětlení za moderní. Energeticky úsporná svítidla snižují spotřebu elektřiny a zároveň snižují emise CO_2.

Přehled realizovaných a plánovaných akcí

2019 – Skochovice: 58 vyměněných svítidel, 16 nově instalovaných svítidel. Úspora energie je 5,007 MWh ročně (úspora 216,79 %). Úspora CO_2 je 4,336 t ročně. Celkové náklady – 1 135 874 Kč (dotace 550 112 Kč).

2021 – Vysočany, Nová Skřeněř, Stará Skřeněř, část Nového Bydžova: 251 vyměněných svítidel, 17 nově instalovaných svítidel. Úspora energie je 1,062 MWh ročně (úspora 102,09 %). Úspora CO_2 je 51,393 t ročně. Celkové náklady – 4 446 144 Kč (dotace 1 793 691 Kč).

2022 – Nový Bydžov (Otmarka, Revoluční, Zahradní, Mlýn, U hřiště): 257 vyměněných svítidel, 30 nově instalovaných svítidel. Očekávaná úspora energie 54,659 MWh ročně (úspora 56,96 %). Očekávaná úspora CO_2 je 26,233 t ročně. Celkové náklady – 4 834 160 Kč (dotace 1 639 770 Kč).

2024 – Nový Bydžov (Revoluční ulice): 120 vyměněných svítidel. Očekávaná úspora energie je 37 %. Očekávaná úspora CO_2 je 20 429 t ročně. Celkové náklady – 2 845 130 Kč (dotace 712 620 Kč).

Celkové hodnoty projektu

Celkový počet vyměněných svítidel: 686 ks, celkové náklady na realizaci: 13 461 308 Kč, celková výše dotací získaných z fondů: 4 696 193 Kč. Očekávaná úspora energie po dokončení všech etap je 116 788 MWh ročně. Očekávané snížení emisí CO_2 po dokončení všech etap je 102 391 t ročně.

Ekonomické a ekologické přínosy

Projekt výměny veřejného osvětlení přináší městu Nový Bydžov nejen významné úspory v oblasti energetické spotřeby, ale i zásadní ekologické přínosy. Po dokončení celého projektu, který zahrnuje výměnu téměř 700 svítidel, se očekává roční úspora přes 116 MWh, což se rovná snížení emisí CO_2 o více než 102 tuny. Tento krok k ekologičtější a energeticky efektivnější infrastruktuře je významným přínosem nejen pro městskou pokladnu, ale i pro životní prostředí.

Navíc se díky dotačnímu financování náklady na realizaci projektu významně snížily. Odhadovaná návratnost investic je přibližně tři roky, což znamená, že úspory z nižší spotřeby energie pokryjí náklady na realizaci projektu během krátké doby.

Budoucnost veřejného osvětlení v NB

Investice do modernizace veřejného osvětlení jsou krokem k udržitelnější budoucnosti města. Nová svítidla nejenže šetří energii a peníze, ale také zajišťují lepší osvětlení veřejných prostor, což přispívá k větší bezpečnosti a komfortu pro všechny obyvatele. Tento projekt ukazuje, jak mohou správně nasměrované investice do městské infrastruktury pozitivně ovlivnit nejen finanční situaci, ale i kvalitu života v našem městě.

Matěj Novotný
2. místostarosta

Město schválilo rozpočet na r. 2025

Vedení města schválilo rozpočet na r. 2025, který počítá se schodkem 83,2 milionu korun. Schodek bude pokryt převodem prostředků z letoška a invest. úvěrem. Důvodem schodku jsou především investiční akce (dostavba domova pro seniory, předfinancování dotačních projektů a převod akcí z letošního roku).

Příjmy městského rozpočtu

Příjmy města pro r. 2025 jsou odhadovány na 191,47 mil. Kč z daní, 44,76 mil. Kč z nedaňových příjmů a 8,02 mil. Kč z kapitálových příjmů. Sdílené daňové příjmy vzrostou o 3,3 %, což přinese nárůst o 4,95 mil. Kč. Město očekává i dotaci 40 mil. korun od KHK na financování domova pro seniory.

Výdaje – Růst platů a vyšší náklady na energii

Výdaje města v r. 2025 budou ovlivněny dvěma hlavními faktory. Prvním je navýšení platů zaměstnanců, které vzrostou o 1 873 Kč na osobu. Druhým faktorem je růst cen energií po ukončení fixovaných cen, což městu přinese další náklady.

V rozpočtu je na různé oblasti městské správy alokováno: správa: 66,81 mil. Kč; školství: 17,81 mil. Kč; sociální věci: 17,96 mil. Kč; bytové hospodářství: 27,75 mil. Kč, kultura: 18,6 mil. Kč, tělovýchova: 5,42 mil. Kč

Investice do infrastruktury

I přes vyšší výdaje se město soustředí na rozvoj infrastruktury. Největší investicí je dostavba domova pro seniory (100 mil. Kč), spolufinancovaná dotací 40 mil. Kč. Mezi další klíčové investice patří: cyklostezka Průmyslová zóna Zábědov – Nový Bydžov: 12 mil. Kč; chodníky Revoluční třída: 8 mil. Kč; rekonstrukce sociálního zařízení na ZŠ V. Kl. Klicpery: 4 mil. Kč, dokončení rekonstrukce bývalého kláštera: 6 mil. Kč, další komunikace a nezařazené akce: 4,2 mil. Kč, výkupy pozemků pro rozvoj: 5,3 mil. Kč.

Financování rozpočtu

Schodek rozpočtu bude pokryt prostředky z minulých let (47,1 mil. Kč) a investičním úvěrem (40 mil. Kč). Úvěr bude použit na dostavbu domova pro seniory a město v r. 2025 očekává splátku úvěru ve výši 3,9 mil. Kč.

Pohled do budoucnosti – Výzvy pro městský rozpočet

Město čelí řadě výzev, včetně snižování podílu financování státní správy a rostoucími náklady na platy zaměstnanců, které nejsou kompenzovány v příjmech z Rozpočtového určení daní (RUD). Dalším problémem je vzrůstající cena energií a nejasné kroky vlády v oblasti financování nepedagogických pracovníků škol. Město se bude muset vyrovnat s těmito výzvami a hledat způsoby, jak udržet investice do rozvoje městské infrastruktury, aniž by omezilo klíčové veřejné služby pro občany.

Matěj Novotný
2. místostarosta

Návštěva nového hejtmana Královéhradeckého kraje

V pátek 13. prosince navštívil naše město Petr Koleta, nový hejtman Královéhradeckého kraje a náměstkyně pro sociální oblast Jana Hůlková. Hlavním tématem rozhovorů byla samozřejmě novostavba domova pro seniory, na které se Královéhradecký kraj podílí 80 mil. korun. Po krátkém přivítání na radnici jsme se přesunuli na staveniště, kde byl provizorně zpřístupněn první ze čtyřech obytných pavilonů. Návštěva měla možnost si prohlédnout naši největší investici a promluvit s pozvanými zástupci z řad zastupitelů, starostů obcí ORP a členů klubu seniorů. Pro širší veřejnost chystáme den otevřených dveří po dokončení stavby.

Ing. Martin Kořínek
místostarosta



Mírné zdražení vodného a stočného na rok 2025

Společnost Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s. (VAK HK) oznámila, že od 1. 1. 2025 dojde k mírnému zvýšení ceny vodného a stočného. Nová cena bude 151,97 Kč/m³, včetně 12 % DPH.

Jak se mění ceny

Pohyblivá složka pro r. 2025 vzroste na 134,72 Kč/m³, což představuje nárůst o 4,64 Kč m³. Pevná složka se také zvýší. Například odběratel v rodinném domě zaplatí za pevnou složku 2 828 Kč ročně (o 97 Kč více než v r. 2024).

Důvody změny

Ceny rostou kvůli zvýšeným nákladům na obnovu infrastruktury a zvýšení mezd zaměstnanců provozovatele. Celkový průměrný nárůst ceny činí 3,57 %, což je nižší než maximální meziroční růst stanovený smlouvou (4,4 %). Pro srovnání – v r. 2024 cena vzrostla o 12,73 %.

Investice a podpora

Společnost VAK HK pokračuje v investicích do obnovy vodohospodářské infrastruktury. V letech 2021–24 získala 322 milionů Kč ve formě dotací od Ministerstva zemědělství na zajištění stabilního zásobování pitnou vodou a zmírnění následků sucha. Celkové investice do majetku společnosti od roku 2006 činí více než 4,2 miliardy Kč. VAK HK má pro r. 2025 naplánované investice znovu i v našem městě.

Matěj Novotný
2. místostarosta

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narození

Leontýna Brádlová
Filip Horák
Dominik Jelínek
Jan Moravec
Tea Novotná
Tobiáš Trutnovský
Mia Žampová



Úmrtí

Bohumil Němec (70 let)
Václav Dolejš (82let)
Petr Říčař (77 let)
Jaroslava Janoušková (85 let)
Bohuslav Tesař (93 let)
Marcela Holá (84 let)
Zdeňka Musilová (60 let)

Z KNIHY SLUŽEB MĚSTSKÉ POLICIE

■ **1. 11.**, 9.30 hod. – PČR požádala o kontrolu náměstí, kde se měla nacházet ležící osoba, ke které jede sanitka záchranné služby. Na místě zjištěn podchlazený, podnapilý bezdomovec neschopný chůze; dechová zkouška ukázala 3,34 ‰. Sanitka dotyčného převezla do bydžovské nemocnice.

4.10 hod. – při hlídkové činnosti zjištěna havárie vody na Revoluční třídě, u vjezdu na parkovitě prodejny Lidl; voda zde unikala mezi chodníkem a silnicí. Nahlášeno na pohotovost VAK.

9.14 hod. – nahlášeno správcem hřbitova, že na hřbitově ve Skochovicích kdosi spí. Hlídka MP místo zkontrolovala, avšak nikoho nenalezla.

14.35 hod. – na strážníky se obrátila oznamovatelka s tím, že se v ul. Revoluční před prodejnou večerky nachází podnapilý muž, který křičí a nadává kolemjdoucím. Po příjezdu na místo byl hlídkou v muži rozpoznán Š. T. Protože jevil známky silné podnapilosti a nekontroloval svoje jednání, byl vyzván, aby opustil místo, což neučil a začal vyhrožovat strážníkovi smrtí. Z důvodu jeho sílící agresivity mu byla přiložena pouta a za pomoci donucovacích prostředků byl naložen do vozidla. Následně byl převezen na lékařskou pohotovost, kde se měl podrobit vyšetření, protože si stěžoval na bolest na prsou. Na místě však náhle zkolaboval. Zdravotníci se rozhodli pro masáž srdce; z toho důvodu mu byla sejmuta pouta. V tom okamžiku se Š. T. probral a začal napadat lékaře. Byla mu opět přiložena pouta. V nestřeženém okamžiku se muž začal sebepoškozovat – vleže začal silně tlouct hlavou o zem. Byl tedy položen na lůžko a připoután popruhy a zdravotní sestra mu podala infuzi. Později se podrobil dechové zkoušce s výsledkem 3.10 ‰. Jelikož si i nadále stěžoval na bolest na hrudníku, lékař rozhodl o jeho převozu do jičínské nemocnice. Byli povoláni další strážníci, aby dohlédli na převoz.

■ **5. 11.** – oznámení PČR, že se v okolí městského hřbitova pohybují dva volně pobíhající psi. Jeden z nich se nechal chytit, druhý však utekl a hlídka ho již nenašla. Odchycené zvíře bylo umístěno do útulku a zjištěn čip. Přes aplikaci komupatrim.cz zjištěno tel. číslo majitelky.

17.09 hod. – hlídka MP ve spolupráci s hlídkou PČR zabezpečovala převoz agresivního podnapilého muže na vyšetření do nemocnice.

■ **6. 11.** – muž nahlásil, že mu kdosi odcizil kárku, se kterou přišel na nákup do Penny; zanechal ji v prostoru pro nákupní košíky. Z MKDS zjištěno, že kárku odvezl muž v modré bundě na kole směrem k Bomatu. Zde ji strážníci nalezli a předali zpět majiteli s poučením, aby si věc lépe zajistil.

■ **11. 11.**, 14.21 hod. – na žádost občana provedena kontrola objektu Bomat z důvodu nadměrného hluku, který z místa vychází prý již od dopoledne. Po příjezdu hlídky MP na místo byl v objektu již klid; přítomným osobám strážníci domluvili.

12.53 hod. – hlídka MP požádána o pomoc při pátrání po odcizeném kočárku, který žena nechala před provozovnou VZP. Dle MKDS zjištěno, že kočárek odcizily dvě ženy, které před tím byly na MÚ v budově B na odboru sociálních věcí. Hlídka MP jednu z nich navštívila v místě jejího bydliště. Žena se k činu doznala s tím, že tam byla se svou dcerou a kočárek si vypůjčily, protože měly těžké tašky, a údajně jej pak vrátily na místo odcizení (toto tvrzení se nepodařilo prokázat). Informace předány PČR.

■ **12. 11.**, 16.10 hod. – na krizovou linku oznámila PČR, že se v blízkosti autobusového terminálu nacházejí muž a žena, kteří se vzájemně pošťuchují. Verbálně též napadají kolemjdoucí a osoby v čekárně. Muž se údajně svlékl do půl těla a na vozovce brání průjezdu automobilů. Na místě byl v muži zjištěn D. J., v ženě K. D. Muž byl zjevně pod vlivem alkoholu, agresivní a vulgární. Dechová zkouška prokázala 3,02 ‰ alkoholu. Z důvodu opilcova agresivního chování byla tomuto hlídkou MP přiložena pouta a byl umístěn do služebního vozidla, které se kopáním a údery hlavou snažil poškodit. Z důvodu poranění hlavy jej strážníci převezli na ošetření do FNHK. Po dobu převozu byl muž agresivní, slovně strážníky napadal a vyhrožoval jim. Ve svém hrubém jednání pokračoval i při čekání na ošetření. Poté byl umístěn na PZS HK.

■ **13. 11.**, 10.32 hod. – žádost OSPOD NB o zajištění bezpečnosti ženy, která se kvůli domácímu násilí obává jít do svého bytu pro osobní věci. Muž, který žil se ženou a dcerou ve společné domácnosti, byl vykázán PČR a lhůta pro vykázaní bude končit. Žena se rozhodla bydliště opustit a s dcerou a matkou se ubytovala v intervenčním centru HK. Hlídka MP byla přítomna po celou dobu její návštěvy v bytě.

■ **14. 11.**, 13.56 hod. – kamery MKDS zaznamenaly na Masarykově náměstí klečícího a žebrajícího muže; po příjezdu strážníků místo opustil.

■ **16. 11.**, 0.30 hod. – nahlášena potyčka cizinců v ul. J. E. Purkyně. Po ústní lustraci PČR zjištěno, že jeden z nich má zákaz pohybu v EU. Přivolaná cizinecká policie cizince odvezla k dalšímu šetření.

■ **18. 11.**, 12.23 hod. – žena oznámila na krizovou linku, že jí v ul. Osecká poškodil projíždějící nákladní vůz okap u domu. Protože se v blízkosti místa nenachází MKDS a žena si nestihla zaznamenat SPZ vozidla, nebylo možno dohledat viníka. Jelikož se jednalo o ujetí od dopravní nehody, byla poškozená odkázána na PČR.

14.06 hod. – na žádost PČR výjezd do ul. Turkova, kde mělo docházet ke konfliktu dvou osob. Po příjezdu hlídky MP se na místě ani v blízkém okolí nikdo nenacházel a byl zde klid.

14.42 hod. – učitelka ze ZŠ Karla IV. telefonicky oznámila, že do školního klubu přišly dvě rozrušené dívky s tím, že je někdo pronásledoval cestou do školy. Dívky pronásledovatele popsaly a hlídka MP provedla kontrolu MKDS; muže odpovídajícího popisu se však nepodařilo odhalit.

■ **19. 11.**, 17.10 hod. – žádost PČR o kontrolu domu, kde muž hlasitě pokřikuje na svoji družku, ta má obavy o děti svěřené do péče. Žena tyto skutečnosti nahlásila na policii a děti nechala pohlídat kamarádce. Hlídka MP na místě bývalého partnera ženy pro jistotu vykázala z prostor kolem domu, což muž uposlechl. Dále v řešení PČR.

■ **25. 11.**, 17.38 hod. – hlídkou PČR nahlášeno pátrání po pohřešované osobě. Jednalo se o mladého chlapce, který na instagramu zveřejnil, že si něco udělá. Chlapec byl později nalezen u vlakového nádraží.

■ **28. 11.**, 19.15 hod. – při hlídkové činnosti zjištěna ležící osoba ve vnitřních prostorách terminálu, ve které byl následně zjištěn P. D. Ve spolupráci s PČR provedena zkouška na alkohol (2,45 ‰ alkoholu v dechu). Následoval převoz do nemocnice na vyšetření, zde bylo lékařem vystaveno potvrzení, že je schopen převozu na PZS HK.

■ **29. 11.**, 13.20 hod. – PČR nahlášena osoba v podnapilém stavu na pánském WC autobusového terminálu. Opilec ležel na zemi, měl ruku od krve a pod umyvadlem byl zjištěn rozbitý sifon.

7.15 hod. – muž hlídce MP předal peněženku, kterou nalezl v parku na Metličanech. V portmonce se nenacházely žádné finanční prostředky. Dohledána majitelka, peněženka předána.

15.55 hod. – žádost PČR o prošetření konfliktu dvou osob v ul. Turkova. Po příjezdu hlídky MP na místo zjištěn podnapilý J. D. a N. R. Dle popisu situace napadené N. R. ji chytil za vlasy a povalil na zem. J. D. se odmítl podrobit zkoušce na alkohol. Stěžovatelka strážníkům sdělila, že nechce vzniklou situaci dále nijak řešit.

■ **30. 11.**, 20.14 hod. – žádost PČR o výjezd do ul. Metličanská, má zde docházet k požáru budovy bývalé fary u kostela sv. Jakuba. Hlídka MP vyjela na místo, kde již byli přítomni hasiči. Na žádost velitele zásahu hlídka MP usměrňovala provoz na komunikaci a následně páskou zabezpečila vchod do fary. Provedena též kontrola poškozené budovy.

21.51 hod. – telefonické oznámení servírky z baru Matrix, že se zde nachází muž, který vyhrožuje, že ji i všechny ostatní hosty postřílí. Hlídka MP tuto skutečnost nahlásila telefonicky na PČR. Po příjezdu strážníků na místo se v baru nacházel podnapilý muž, který nebyl schopen předložit doklad totožnosti, jelikož jej u sebe neměl. Hlídka MP muže vyzvala, aby v jejich doprovodu opustil bar a podrobil se preventivní osobní prohlídce. Muž se podřídil, byl však vulgární a agresivní, proto mu byla přiložena pouta. Žádné zbraně u něho nalezeny nebyly. Po příjezdu hlídky PČR byl výtržník ztotožněn. Jednalo se o osobu slovenské národnosti, kterou policisté následně převezli do cely předběžného zadržení.

Radek Černík
vrchní strážník Městské policie

MĚSTSKÁ POLICIE
☎ 777 48 48 48

Odešel muž mnoha talentů a zájmů

Miroslav Tupec
(23. 9. 1954 – 22. 11. 2024)

Mirkův život byl naplněný a pestrý. Byl mužem mnoha talentů a všestranných zájmů. Sám by si však určitě nepřál, abychom na něj vzpomínali plni smutku.

Byl dlouholetým obětavým kustodem a pomocným fotbalovým trenérem zejména u mládežnických družstev TJ Slavoj Skřivany a TJ Sokol Smidary Červeněves, pro své dětské svěřence by



se doslova rozdal. Mirek byl nezapomenutelnou součástí každoročního Novobydžovského čtverce od samého začátku, tedy celých 28 let, byl doslova ikonou těchto závodů. Chuť k moderování této akce a známé tváře kolem mu dodávaly neuvěřitelnou energii a sílu. Byl také členem teamu Dragon, kde se seznámil s Davídkem Pištorou, malým klukem, který po dopravní nehodě zůstal bohužel na invalidním vozíku. S obrovskou láskou se mu věnoval a Davídek ho miloval.

V každé ze svých rolí byl Mirek svůj, v každém z těchto koníčků si vytvořil okruh přátel, účastnil se veřejného života, byl zkrátka všude tam, kde se něco dělo. Všichni si pamatujeme jeho pozitivní přístup, bodrost, empatii, typický cimrmanovský nadhled a humor. S nadhledem přistupoval i k nemoci, která ho překvapila nedlouho po životním jubileu. Do posledních chvil si zachoval jasnou mysl a naději, že se všechno v dobré obrátí. Proto nás zpráva o jeho odchodu zasáhla jako rána z čistého nebe.

Divadelní kolegové a přátelé vzpomínají, jak s některými společně založili v NB někdy v r. 1985 divadlo malých forem, se kterým odehráli mnoho představení a také realizovali řadu nejrůznějších kulturně sportovních podniků. V této činnosti, jako v řadě jiných, byl Mirek nezastupitelný.

Stál u zrodu mnoha recesistických akcí, pomohl zrodit a pravidelně svými přednáškami a komentáři oživoval fiktivní postavu Matyáše Gally, jakousi bydžovskou obdobu jeho oblíbeného světoběžníka Járy Cimrmana.

Většina lidí si ho určitě vybaví jako inspektora Trachtu v bydžovském zpracování cimrmanovské Hospody Na Mýtince. Naposledy s námi hrál 26. 4. při premiéře projektu Představujeme novobydžovské autory ve hře Zamordování hraběte Schwarbrechta, kde se zhostil role vypravěče. Podzimní reprízy se už z důvodu přetrvávajících zdravotních obtíží bohužel zúčastnit nemohl.

Mirku, za všechny kolegy, kteří s Tebou kdy stáli na jevišti i mimo něj, děkujeme za všechno.

Petr Kruliš

ZPRÁVY Z JIRÁSKOVA DIVADLA

Milí přátelé divadla,

bylo mi jednou ze čtenářek NZ lehce vyčteno, že můj úvodní odstavec v minulém vydání byl až příliš zahlcen cizími slovy a (pro ni) nesrozumitelnými výrazy a pro správné pochopení mých slov byla nucena si zmíněný text přečíst znovu, pomalu a pozorně. Slibuji na svou čest, že se vynasnažím (nejen dnes) být srozumitelný již na první přečtení. I proto, že většina z vás by jistě nebyla ochotna podstupovat druhý pokus jako má kamarádka. Pojďme však k dnešnímu jádru pudla. Pokud bych se měl ohlédnout za právě uplynulým rokem a vyzdvihnout jedinou událost, jediné představení, které u vás diváků výjimečně rezonovalo, pak by to byl rozhodně Louskáček, rodinný balet P. I. Čajkovského v podání Severočeského divadla opery a baletu Ústí n. L., který se odehrál na našem jevišti 30. 11. O tomto představení se opravdu mluvilo ještě několik týdnů po zhlédnutí a musím uznat, že právem. Diváci ocenili žánrovou jedinečnost, výpravu, celkové úžasné provedení a v neposlední řadě živý orchestr čítající 36 skvělých muzikantů. Musím přiznat, že dva z nich seděli přiznaně na forbíně a dva další byli bohužel nuceni sedět na chodbě, prostory našeho orchestřiště pod forbínou je již nebyly schopny pojmout. Samozřejmě jsem si tento zážitek nenechal znovu ujít a byl jsem rád, že vše klaplo a mohli jsme si toto představení všichni náležitě užít.

Cimrmani

V minulém čísle jsem avizoval jedno postnovoroční překvapení, které jsem slíbil a také dodržel prozradit na svátek Mikuláše. Představení Žižkovského divadla Járy Cimrmana VYŠETŘOVÁNÍ ZTRÁTY TŘÍDNÍ KNIHY bylo dle očekávání vyprodáno během několika málo dní. Na všechny, kteří si stihli pořídit na pondělí 13. ledna vstupenky, čeká tedy legendární inscenace legendárního souboru o jedné ztracené třídní knize. Jestlipak víte, že při uvedení této hry na jevišti našeho divadla v 80. letech minulého století se ztracená třídnice zcela neočekávaně „našla"? Ano, byl to asi jediný případ svého druhu a pan Zdeněk Svěrák na tuto událost při některém z rozhlasových pořadů dokonce zavzpomínal, ačkoli si už bohužel nevzpomněl, že to bylo právě v našem městě. V krátkém nestřeženém okamžiku tehdy přiběhl s jakousi třídnicí jeden z tehdejších členů bydžovského divadelního souboru DDT. Doufejme, že tentokrát proběhne vše klasicky bez jakýchkoli nálezů.



Volná kasa

Rád bych vás z tohoto místa pozval na situační komedii KDYŽ KOČKY NEJSOU DOMA s Lukášem Vaculíkem v hlavní roli, domnívám se však, že v době, kdy čtete tyto řádky, je představení, uváděné ve středu 15. ledna, již beznadějně vyprodané. Pojďme tedy dál a dělejme, jako bych nic neřekl, potažmo nenapsal a na nic vás nezval.

Pro nejmenší diváky

Poslední lednovou neděli odpoledne budete moci vzít své ratolesti na přeložené představení z důvodu nemoci v souboru (původní termín 16. června loňského roku) POHÁDKA (TAK TROCHU) NA HLAVU. Rozpustilou rodinnou pohádku podle literární předlohy Josefa Lady sehrají společnými silami Divadlo U Váňů a DS Jiří Poděbrady. Pohádka je vhodná pro děti od 5 let, ale nudit se určitě nebudou ani rodiče, prarodiče či jiní dospělí. Oproti klasickým pohádkám je tady leccos obráceně, ale nakonec se jako vždy všechno v dobré obrátí.

Abonmá

Kdo by neznal klasickou komedii slavného italského dramatika Carla Goldoniho SLUHA DVOU PÁNŮ vycházející z tradičních námětů a masek komedie dell´arte, že?! V Benátkách se ocitnou dva pánové, kteří netuší, že mají jednoho sluhu. Ten se právě rozhodl, že sloužit dvěma pánům najednou prostě dokáže. Jenže všechno zvládnout a dodržet jedno slovo dané dvěma mužům se dá jen za pomoci řad záměn, nedorozumění a vtipných situačních kotrmelců. Jednoduchá zápletka, spousta gagů, skvělé herecké výkony, zkrátka večer plný humoru a dobré zábavy. To vše nás čeká ve středu 29. ledna večer v našem divadle.

Filmová představení

Mezi lednovými filmy, které uvedeme na plátně našeho kina, nebude nejspíš chybět životopisné hudební drama Maria o jedinečné operní divě Marii Callas, animovaný rodinný snímek Katak: Odvážná velryba, nová podoba klasické české pohádky Zlatovláska, horor Vlčí muž, česká komedie Na plech, erotický thriller Babygirl, dobrodružná komedie Paddington v džungli či nová česká komedie Holka od vedle.

Jednou větou

■ Před jakýmkoli představením si můžete ve foyer divadla prohlédnout výstavu obrazů Ireny Sikové STROMY, kterou jsme zahájili vernisáží 9. 12.

I v tomto roce se s vámi budu rád potkávat při jakýchkoli představeních našeho divadla.

Váš **Petr Kruliš**

VÝHLED POŘADŮ JIRÁSKOVA DIVADLA

5. února – středa 19:00
Didier Caron: **FALEŠNÁ NOTA**
Silný příběh, krutý souboj mezi slavným dirigentem a návštěvníkem. Příběh s velmi dobře



vystavěnou zápletkou a napětím, ve kterém je divák vtažen do role svědka a soudce. Hrají: Pavel Rímský a Martin Finger. Divadlo v Řeznické – Praha. Vstupné: 340 Kč / 280 Kč

7. února – pátek 19 :00
DUO ARAMIS – znáte z tv Šlágr
Koncert populární dvojice známé především z TV Šlágr. Kapela existuje už 10 let a můžete ji často potkávat na obrazovkách televize Šlágr. Muzikanti hrají na harmoniku, kytaru a klávesy. Vstupné: 220 Kč /170 Kč

9. února – neděle 16:00
Jan Werich: **LAKOMÁ BARKA**
Klasická činoherní pohádka Jana Wericha v podání Hloubětínského divadelního spolku Háčko vypráví o závisti a lakotě jedné staré Barky. Délka: 50 minut, vhodné pro děti od 4 let, vstupné: 80 Kč

14. února – pátek 19:00
IVO ŠMOLDAS – TALK SHOW
Zábavný pořad filozofa, básníka, kulturního publicisty a scenáristy Ivo Šmoldase. Vtipný pořad plný úsměvných historek, vzpomínání, ale i aktuálních společenských satirických poznámek. Vstupné 270 Kč / 220 Kč

15. února – sobota 19:30
VALENTÝNSKÁ RETRO PÁRTY
Valentýnská diskotéka v retro stylu, hraje DJ Tom. Vstupné 100 Kč

19. února – středa 19:00
MŮŽEM I S MUŽEM 2
Komedie vznikla z potřeby podívat se pravdě do očí aneb Co ženy dělají, když si myslí, že je nikdo nevidí. Hrají: Vanda Hybnerová, Jitka Sedláčková, Eva Leinweberová a Dáša Zázvůrková. Vstupné: 490 Kč

6. března – čtvrtek 19:00
HYPNOTIZÉR
Hypnotizér a mentalista Jakub Kroulík. Přijďte se uvolnit a prožít si něco velice výjimečného. Doporučujeme všem, kteří chtějí zažít něco fascinujícího. Délka: 90 min. bez přestávky. Vstupné: 440 Kč







V pondělí 9. 12. v 18.15 hod., před posledním letošním abonentním představením, proběhla ve foyer Jiráskova divadla vernisáž výstavy IRENA SIKOVÁ / STROMY. Jedná se o výstavu obrazů autorky pocházející z Hořic v Podkrkonoší, realizovaných jako akryl na plátně a digitální kresba. O hudební doprovod se na vernisáži postarala děvčata se skladbami na flétny, žačky pí učitelky ZUŠ Jana Maláta Martiny Vejrové. Výstavu je možné zhlédnout ve foyer vždy při jakékoli divadelní, filmové či jiné akci divadla.

Petr Kruliš

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉHO MUZEA

KALENDÁRIUM

leden 1935 (90 let) – prováděno poslední přečíslování domů ve městě.

8. 1. 1910 (115 let) – v Novém Bydžově zemřel MUDr. Jan Hlavnička, první starosta politického klubu v NB.

10. 1. 1830 (195 let) – v NB narozena Marie Gregörová (provdaná Grohová), dcera purkmistra Františka Gregöra, známá měšťanka a velká dárkyně muzea.

11. 1. 1890 (135 let) – v NB zemřel Jan Fleišar, kamnář, člen městské rady a zakládající člen Řemeslnické besedy.

14. 1. 1500 (525 let) – král Vladislav Jagelonský udělil městu další privilegium na vybírání cla.

16. 1. 1890 (135 let) – v NB zemřel Jan Čížek, učitel hudby a zpěvu na reálném gymnáziu, sbormistr zpěváckého spolku Lubor.

16. 1. 1935 (90 let) – v NB zemřel MUDr. Otakar Haněl mladší, lékař, básník, předseda klubu fotoamatérů a astronom.

17. 1. 1810 (215 let) – ve Žlebech narozen Jan Novotný, děkan a dlouholetý předseda Spolku na podporu chudých studujících na místním gymnáziu, 1. listopadu 1882 vysvětil nový městský hřbitov.

17. 1. 1880 (145 let) – v Brně narozen JUDr. Jan Kapras, právní historik a politik, vydavatel Knihy svědomí a čestný člen novobydžovského Muzejního spolku.

17. 1. 1915 (110 let) – v Gyöngyösi v Uhrách zemřel Bohumír Nevyjel, prof. novobydžovského gymnázia, hudební skladatel.

18. 1. 1850 (175 let) – v NB zemřel Josef Rösler, majitel Fantovského mlýna a dobrodinec hlavní školy, byla po něm pojmenována ul. vedoucí k mlýnu (nyní Husova tř.).

21. 1. 1890 (135 let) – v NB zemřel Hynek Kudrnáč, starosta města v letech 1870–1877 a 1880–1886.

22. 1. 1930 (95 let) – v Praze zemřel JUDr. Arnošt Mádl, bydžovský rodák, pracovník na min. železnic ve Vídni a v Praze, sběratel a dárce bydžovského muzea.

31. 1. 1900 (125 let) – v Klášterci n. Ohří narozen Antonín Toman, člen KSČ a předseda Městského národního výboru v porevolučních dnech r. 1945, vězněn v koncentračních táborech Buchenwald a Dachau.

MUDr. Otakar HANĚL mladší

(1. 3. 1874 Choltice – 16. 1. 1935 NB)
lékař, básník, fotograf – předseda klubu fotoamatérů a astronom – amatér

Narodil se v rodině hraběcího lékaře v Cholticích a Jenny, dcery Jana Poura, mlynáře z Bohdanče čp. 147. Otec odtud přesídlil do Nového Bydžova, odkud pocházela matka manželky – zemřelá Anna Rosenbergová.

Otec Otto Haněl starší se stal typickou postavou města. Syn Ota po maturitě na novobydžovském reálném gymnaziu v r. 1892 studoval rovněž lékařství, jako odborný lékař internista a rentgenolog působil v Praze a po smrti otce převzal jeho ordinaci v Novém Bydžově. I on se stal rázovitou postavou a proslul nevšedním zájmem o poezii, astronomii a fotografii.

Do světa poezie vstoupil posluchač medicíny zelenavým osmerkovým sešitkem básní „Potulky výstavou“, vydaným vlastním nákladem v roce 1895 u M. Knappa v Karlíně a věnovaným dědovi MUDr. Janu Hanělovi (1808–1883), buditeli národního vědomí na Moravě. Všech 14 kratších básní bylo inspirováno právě probíhající Národopisnou výstavou českoslovanskou a obdivem k českému venkovu. V témž roce se v NB konala další studentská merenda a ve vydaných prvních Pomněnkách uveřejnili po jedné básni František Pečinka a O. Haněl, který také celý svazek uspořádal. Báseň O. Haněla Výš, bratři, výš! byla napsána k merendním dnům 8. a 9. 9. 1895 a naléhavě se obracela k mladé generaci.

O. Haněl publikoval též v místním tisku a napsal i několik jednoaktových her pod pseudonymem Edgard Štefan.

O astronomii se zajímal už za své lékařské praxe v Praze. V zadní části Keplerova



Dům s astronomickou observatoří (r. 1969)

domu si pronajal pozorovatelnu. Když se v r. 1927 přestěhoval do NB, dal u svého domu v u. Karla IV. postavit hvězdárnu.

Haněl také spolupracoval s místním Fotoklubem amatérů a po prof. A. Jelínkovi jej vedl. Klub pořádal kurzy amatérské fotografie, soutěže a výstavy.

Jaroslav Prokop

Příspěvek k pobělohorské rekatolizaci Nového Bydžova

Působení katolického kněze Tomáše Pavlína z Tupé Hory

V prosinci jsme si připomněli výročí příchodu katolického kněze Tomáše Pavlína z Tupé Hory do Nového Bydžova, čímž nabraly na obrátkách pobělohorské společenské změny. Rekatolizace neboli obracení věřících nekatolického vyznání na katolickou víru byla prováděna ve spolupráci církevní a světské moci a začalo se s ní prakticky okamžitě po rozhodující bitvě stavovského odboje proti císaři 8. 11. 1620 na Bílé hoře u Prahy.

První praktický návod, jak postupovat při rekatolizaci, byl sepsán už roku 1620 pražským arcibiskupem Janem Loheliem. Své záměry shrnul do tří bodů, které byly jen s drobnými obměnami převzaty do všech dalších rekatolizačních plánů: právo obsazovat fary převést výhradně na arcibiskupa; obsadit fary na královských statcích výhradně katolickými duchovními; předat pražskou univerzitu a nekatolická gymnázia jezuitům. Hlavním záměrem arcibiskupa bylo, aby ze země co nejrychleji vymizeli nekatoličtí duchovní, stejně nepřijatelné pro něj byly nekatolické školy. Touto strategií se v Čechách podařilo rozvrátit nekatolickou církevní strukturu, což rekatolizaci výrazně usnadnilo, protože protestanti, kteří neměli oporu duchovních, snáze podléhali tlaku katolíků a konvertovali.

Vyhánění nekatolických duchovních ze země probíhalo už od Bílé hory a podařilo se ho uskutečnit poměrně rychle – rekatolizační návod, který poměrně radikálně navrhuje netrpět v zemi žádné nekatolické kněží a požaduje úplné zrušení Rudolfova majestátu, byl vydán už na jaře 1621. Podle zásady *„koho země, toho víra“* začal císař Ferdinand II. s přeměnou takřka celé pobělohorské společnosti. Další opatření následovala v dubnu roku 1624, kdy byl vydán císařský patent, kterým se v Čechách povolovalo pouze katolické náboženství a o pár dní později další, který zakazoval královským městům přijímat nekatolické měšťany a také zakazoval nekatolíkům ve městě vykonávat živnost. V roce 1624 byla také zřízena první rekatolizační komise, která zjišťovala informace o obsazení far a zkoumala, jak probíhá vyhošťování nekatolických kněží, později tyto misionářské komise aktivně vyhledávaly a *„obracely kacíře“*. Jejich činnost zrušil až Josef II. v roce 1780.

Zpočátku rekatolizace neprobíhala tak rychle, jak by si katolíci představovali. Na farách kvůli nedostatku katolického kléru neměl kdo kázat v nové víře. I proto se obyvatelé českých zemí vesměs drželi nekatolického vyznání. Celkový úpadek tedy následovala násilná rekatolizace obyvatel i emigrace těch, kteří odmítli ke katolictví konvertovat. S podporou vojenské posádky umístěné v Novém Bydžově se i v našem městě vystřídali první dva katoličtí kněží: Augustin z Hradce a Fabián Šebestián.

V roce 1624 do města vstoupily oddíly císařského vojska a fara byla obsazena knězem Tomášem Pavlínem z Tupé Hory, který za vojenské asistence zahájil násilnou rekatolizaci města a okolí. Protestantští kněží, kteří se zde nadále ukrývali, byli zatčeni a jejich knihy, kázání a spisy skončily v plamenech uprostřed náměstí. Pavlín z Tupé Hory, jenž do města přišel z Hořic, si k tomu v dobových účtech mimo jiné poznamenal: *„Soldatům pana capitana Dragio, že jsou mi nápomocni byli v městě Bydžovu predikanty jímati, jich knihy, kázání, spisy, které jsou uprostřed rynku biřicem v sudu smolném spáleny, bráti, dáno na spropitné 3 kopy 25 gr. 5 d.“*

O tom, jak nelehká byla rekatolizace, svědčí i odpor měšťanů proti novým pořádkům. V pamětní knize Libermemorabilium 1495–1707 najdeme pozoruhodný zápis o sporu kněze Tomáše Pavlína z Tupé Hory s předním měšťanem a řeznickým cechmistrem Janem Čeňkem. Na faru kněz nastoupil 1. prosince 1624 a hned 8. prosince 1624 o druhé neděli adventní musel o mši od Jana Čeňka vyslechnout *„neslušná a nenáležitá slova“*, jimiž knězi a úřadu *„velice ublížil“*. Protože šlo o konflikt se zástupcem vítězné katolické strany, předpokládáme, že otec Mikuláš Čeněk, starší radní města a svého času purkmistr, si plně uvědomil, jaké nebezpečí synovi hrozí, a stál v pozadí brzy sjednané *„měšťanské nápravy“*. Jan Čeněk se hned 16. prosince 1624, tedy za osm dnů, knězi omluvil a 20. prosince 1624 byla omluva na žádost kněze vepsána nejen do městské knihy, ale také byl pod městskou pečetí vydán její doslovný opis Tomáši Pavlínovi. Jan Čeněk musel kromě omluvy vyplatit i 50 kop míš. pokuty, kterou farář použil na pořízení nového tabernáklu (svatostánku) v kostele.

Jan Čeněk nebyl jediným trestaným měšťanem. Kateřina Holoubková např. musela zaplatit štuku plátna za 2 kopy 34 gr. jako pokutu, *„že jest každý svátek někdy i v neděli od večera děvku svou na trávu honila pravíc, aby ty svátky hrom zabil i toho, kdo je nařídil, však i rovně v svátek, jako i v neděli čeledi jísti dáti musím.“*

Vyslanému vojenskému oddílu, který měl v roce 1625 přimět měšťany ke katolické víře, velel pověstný Don Martin de Huerta. Ten se se svou jízdou účastnil protireformačních zásahů mj. v Žatci, Kutné Hoře, Domažlicích či na Písecku, a následně pak vymáhal po dotyčných obcích žold za vydržování jeho vojska. Hned po svém příchodu dal Huerta shromáždit měšťany na náměstí



Don Martin Huerta v Žatci (V. B. Třebízský: Pobělohorské elegie – Tomáš Dentulín)

a vyzval je k přestupu na katolictví. Když Jan Koláčník jménem sousedů prohlásil, že je nemožné, aby hned upustili od víry, kterou po celý život vyznávali, ledaže by byli poučeni o něčem lepším, rozhorlený Huerta mluvčího nemilosrdně zbil holí a ihned dal vyhostit z města. Nato polekaní měšťané slovy přislíbili plnou poslušnost. Někteří ale, co chtěli z města odejít, poslali už napřed své manželky s dětmi. Don Huerta dal potom uprchlé ženy vojskem pochytat a vsadit do vězení, dokud se spolu s muži nepodvolí. Přes ostré represivní zákroky slavil katolický tábor jen částečné úspěchy.

Příznačné pro charakter tehdejších poměrů jsou změny v interiéru děkanského kostela. Velkým nákladem byl pořízen tabernákl na hlavní oltář (snad již po přesvěcení kostela z Matky boží na sv. Vavřince) a po stěnách byly vyškrabány různé nápisy. Dochovaný účet zaznamenal i *„jednu husu, která držala v noze kalich“*. V roce 1625 musel neznámý malíř zamalovat obě vnitřní křídla archy bydžovské a překrýt je postavami katolických světců, sv. Řehoře a sv. Mikuláše. Takto proměněný oltář potom sloužil katolické církvi a v děkanském kostele zůstával ještě více než padesát let, až byl nakonec přemístěn do nově postaveného kostela sv. Václava a Stanislava v Měníku.

V roce 1626 Huertu vystřídal Jan Adolf Wolfsstirn s oddílem vojska Breunerova. Za těchto krutých časů se raději někteří Bydžovští z města a ze země vystěhovali. Exulanti se usadili většinou v saské Žitavě, případně v Uhrách. Jejich majetek v celkové výši 4 243 kopy míš. byl samozřejmě konfiskován. Do těchto těžkých časů spadá i zápis v Mladoboleslavské kronice, jejímž autorem byl novobydžovský rodák, nekatolík Jiří Kezelius (Kožíšek) Novobydžovský. K 21. květnu 1626 poznamenává těžko uvěřitelnou událost z Nového Bydžova: *„Léta 1626. 21. Maii v městě Novém Bydžově na rynku v kalu neb trativodě ukázala a prýštila se krev po dva dni k velkému podivu lidem na to patřícím; mnozí tu krev brali a prubovali i vskutku shledali. Toho času nebozí Bydžovští veliké ukrutnosti od soldatův i pro náboženství pocítili a krvavou lázeň zatopenou měli.“*

V roce 1626 končí i krátké působení kněze Tomáše v našem městě. Neodešel

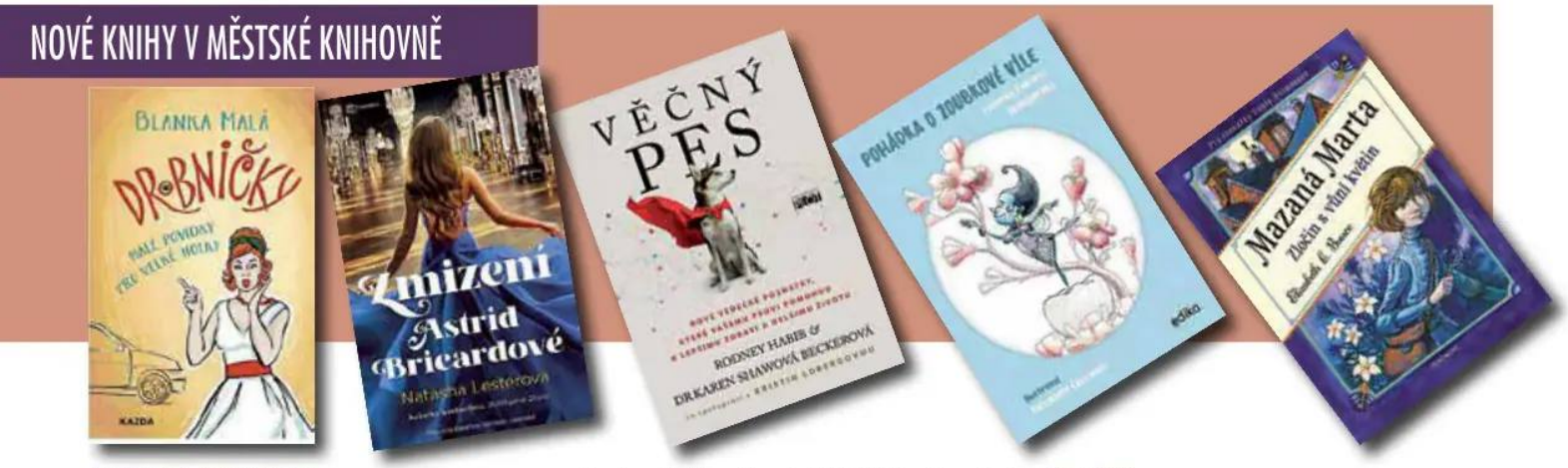
v dobrém, ještě dlouhý čas po odchodu z města se s městskou radou přel o nevyplacené náhrady. Svou při dohnal dokonce až k nejvyššímu místodržícímu Karlu z Lichtenštejna. Bydžovští jej nařkli, že z měšťanů nad jejich možnosti získával pokuty, které si ale nechával pro svoje potřeby, a ne na výzdobu chrámu. Na nařčení reagoval Tomáš Pavlín podrobným soupisem výčtů a vydání. Spor obce s knězem se táhl ještě celý rok 1627 a nakonec nejspíš skončil vyplacením dlužných peněz. Kam se Tomáš Pavlín z Bydžova odebral, nevíme, později je k roku 1633 připomínán v Lomnici, kde však také s městskou radou nevycházel dobře…

Wolfsstirnova vojenská asistence při rekatolizaci Bydžova byla poslední. Poté se dle plánu pražského arcibiskupa Arnošta z Harrachu přistoupilo k mírnějšímu postupu v podobě poučování a napomínání. Počátkem roku 1628 ve městě jednala další komise, při které hrubou sílu vojska vystřídalo smlouvání. Všichni členové městské rady naoko přestoupili ke katolictví, ale žádali za to protislužbu – aby se komisaři u císaře přimluvili za navrácení zkonfiskovaného majetku města. 11. května 1628 byl také majetek zadluženému městu vrácen.

Rekatolizační opatření byla definitivně začleněna do české ústavy v letech 1627–1628, kdy bylo vydáno Obnovené zřízení zemské. To navrátilo mezi české stavy katolické duchovenstvo a zrušilo všechna privilegia směřující proti zájmům katolického náboženství, které bylo povýšeno na jediné privilegované vyznání (s výjimkou trpěného židovství).

Mgr. Jan Kohout

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ



Současná česká próza

DROBNIČKY

Autor: Blanka Malá

Nakladatelství: Kazda 2024

Život se skládá z malých drobností, které den co den prožíváme a které tvoří neopakovatelnou mozaiku. U každého z nás jinou a často i pestřejší, než bychom sami dokázali vymyslet. V knížce, kterou právě držíte v ruce, najdete dvanáct povídek, dvanáct drobniček, které vám možná budou něčím blízké nebo povědomé. To proto, že vyprávějí o každodenních okamžicích, pocitech i věcech, které jsou nám všem tak dobře známé, a přesto nám někdy přinesou velká překvapení. Ať už je to přeplněná šatní skříň, vůně čerstvé kávy, nevěra, láska na první pohled nebo docela obyčejný toaletní papír. Knížka s dvanácti drobničkami je záměrně navržena tak, aby se všem velkým holkám vešla i do malé kabelky. Kdykoliv si s ní tak můžete zpříjemnit čekání u lékaře, v metru nebo u kadeřníka.

Současná světová próza

ZMIZENÍ ASTRID BRICARDOVÉ

Autor: NatashaLesterová

Nakladatelství: Metafora 2024

Paříž, 1917: Špionka, poběhlice, nebo úspěšná návrhářka? Je známá jako múza Christiana Diora, ale MizzaBricardová byla mnohem víc než to. Dala si slib: být zapamatována podle svých představ. Její slib ji doprovázel na cestě bouřlivými desetiletími a nestálými módními domy, až se nakonec skutečně zrodila legenda. New York, 1970: Návrhářka Astrid Bricardová přijíždí do bohémské čtvrti Chelsea s odhodláním změnit svět módy navždy a vymanit se ze stínu své matky, módní ikony Mizzy Bricardové. A skutečně se jí to podaří – stává se múzou svého milence Hawka Jonese. Když jsou oba pozváni, aby soutěžili na módní události století – Bitvě u Versailles – Astrid obětuje vše, aby ukázala svůj talent. Ale právě když její kariéra začíná stoupat, záhadně zmizí a zanechává za sebou pouze bílé hedvábné šaty.

Francouzský venkov, současnost: BlytheBricardová pochází z generace slavných módních múz, ale to neznamená, že se chce stát jednou z nich. Před lety se obrátila zády k tomuto světu a svým snům. Osud má však jiné plány a Blythe zjistí, že její maminka a babička skrývají více, než kdy tušila.

VĚČNÝ PES

Autor:Rodney Habib

Nakladatelství: Plot 2024

I váš pes může žít déle. Spousta psů v současnosti umírá na chronická onemocnění, jako je rakovina, obezita, cukrovka nebo autoimunitní poruchy, jejichž rozvoji bylo možné předejít nebo ho přinejmenším zpomalit. Autoři této knihy shromáždili nejnovější vědecké poznatky genetiků, mikrobiologů a vědců zkoumajících dlouhověkost, aby nám přiblížili, co všechno negativně ovlivňuje délku života a zdraví našich psů a jak můžeme mírnit vlivy, které poškozují zdraví nás i našich psů. Ale nezůstali jen u toho, vyjma vědců vyzpovídali také chovatele, jejichž psi se dožili dvaceti nebo dokonce až třiceti let.

Výsledkem je tento srozumitelný průvodce psím zdravím a dlouhověkostí, plný překvapivých informací, neocenitelných rad a inspirujících příběhů. Autoři se podrobně věnují nejrůznějším druhům psí stravy a rozebírají i ty aspekty, kterými se výrobci komerčních krmiv zrovna nechlubí. Nabízejí recepty, tipy a řešení, jak psovi zajistit potřebné živiny. Věnují se také vnějším faktorům, které mají zásadní vliv na zdraví a pohodu našich psů, ale jsou mnohdy přehlížené. Protože psi nedokážou rozhodovat o svém zdraví a životním stylu, je na nás, abychom my, jejich opatrovníci, učinili tato důležitá rozhodnutí za ně.

Pro děti

POHÁDKA O ZOUBKOVÉ VÍLE

Autor:Ludmila Bakonyi Selingerová

Nakladatelství:Edika 2024

Víš, jaká je cesta zoubkové víly? Když přijde na svět nová zoubková víla, má se co otáčet. Musí sehnat deset zvířecích zoubků, aby se vyučila, obstála u zkoušek, a až potom může létat pro zoubky k dětem.

Zoubková víla Sofinka má ale duši dobrodruha a nebojí se žádného nebezpečí, i když ji čekají tygři, sloni, krokodýli i žraloci. V této knize najdete nejen pohádkový příběh, ale i aktivity pro děti, deskovou hru, spojovačky, zajímavosti o zubech ze světa lidí i zvířat a náměty na spoustu zábavných činností pro jednotlivce i celé skupiny dětí.

Pro mládež:

MAZANÁ MARTA
ZLOČIN S VŮNÍ KVĚTIN

Autor: Elizabeth C. Bunce

Nakladatelství: Fragment 2024

Začátek napínavé detektivní série od držitelky prestižní ceny Edgar Award.

Všichni sice tvrdí, že v poklidném a ospalém Swinburnu se nikdy nic neděje, dvanáctiletá Marta Hardcastelová je však přesvědčená o opaku. Vyzbrojená právnickými knihami, mikroskopem, dalekohledem a tou správnou dávkou troufalosti totiž sama přitahuje situace, které jsou pro dívku vyššího společenského postavení naprosto nevhodné. Jenže s tím si Marta hlavu neláme.

Když však za záhadných okolností zemře její výstřední sousedka, která se věnovala pěstování vzácných květin slečna Wodehousová, policie tvrdí, že byla prostě jen stará. Jenomže Martě se tato domněnka jaksi nezdá... Dokáže s pomocí vychovatelky Ady prokázat, že všechno je možná jinak, a odhalit víc než lecjaký policejní inspektor?

MIKULÁŠSKÁ JÍZDA 2024

Nový Bydžov, čtvrtek 5. prosince, 16–19 hodin

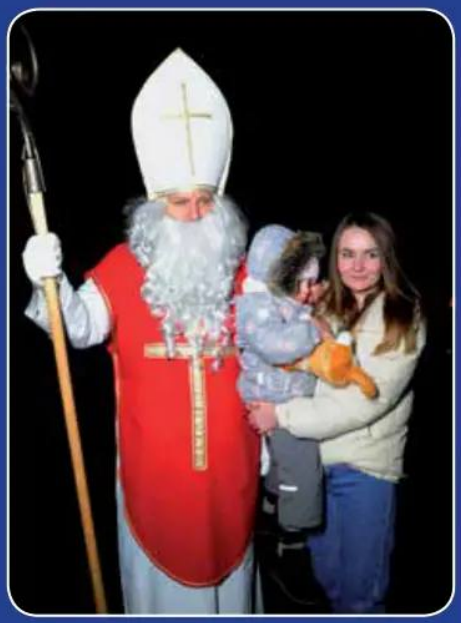















foto: Václav Jandourek

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KARLA IV.

■ 9. 12. žáci Farský, Khelil, Ort, Dašek, Svatoň, Pražák a Világi zvítězili v Předměřicích n. L. v 1. kole futsalové ligy.



■ 4. 12. byla družinka Večerníček plná čertíků a andílků.



■ Děti z družiny Broučkové, Berušky a Kopretiny vyrazily na dušičkovou vycházku, zapojily se do akce Ekovýzva a vyjely do Hopíkova. Vše o adventu se dozvěděly při vánočním putování.



■ 5. 12. proběhla soutěž v AJ pro několik ZŠ. M. Farkaš v nejvyšší kat. – 2. místo.



■ 4. 12. vyrazila 6. A do Divadla Drak HK na workshop Hercem na vlastní kůži.



■ 29. 11. se 8. C vydala do Divadla Drak HK na představení Válka světů.



■ 29. 11. zavítala 7. B do Knihovny města HK na program o sci-fi literatuře.



■ 26. 11. byl šk. klub ve Flyzone park HK.



Andělské zvonění

Ve čtvrtek 12. 12. odpoledne se na naší škole rozezněly zvonky. Zahájily vánoční tvoření v dílnách, ve kterých si rodiče s dětmi vyráběli anděly, přání, lucerny či psali vzkazy do nebe. Andělskou poštu jsme ihned odeslali a budeme doufat, že se přání všem vyplní.

Z dílen se pak všichni vydali osvětlenou cestou do kostela, kde si naši žáci, učitelé i asistenti připravili hudební program. Zpívalo se, hrálo, recitovalo, vše pod taktovkou našich andělů. Poslední píseň, Vánoční modlitbičku, si všichni společně zazpívali, a nasáli tak plnými doušky předvánoční slavnostní atmosféru. S andělským poselstvím, které si každý vybral, jsme se rozloučili a popřáli si poklidné svátky. Bylo to milé setkání a moc nás potěšily nejen výkony našich dětí, ale i přátelská atmosféra a plný kostel posluchačů.

Za organizační tým
Z. Sirotková a E. Jirsáková









ZÁKLADNÍ ŠKOLA V. KL. KLICPERY

15. 11. vybojoval tým žáků 5. třídy (L. Mojžíš, J. Novák, P. Šula) a studentů SŠTŘ v HK 3. místo v kraj. kole soutěže Talenty pro firmy T-Profi 2024.



Na soutěži pořádané SŠTŘ NB jsme mezi 27 školami obsadili 4. místo. Řidiči: A. Mikas a P. Gabrielová – 1. místa; cukráři: D. Pluhařová – 3. místo, A. Janečková – 4. místo, E. Pšeničková – 6. místo; automechanici: P. Jurečka – 7. místo.



28. 11. se tři žáci z 9. tříd zúčastnili soutěže v psaní na klávesnici, pořádané Gymnáziem, SOŠ a VOŠ NB. Kat. 5minutový opis: T. Gottwald – 2. místo. Kreativní část: T. Gottwald, E. Zmítková a N. Bencsiková – 3. místo.



2. 12. připravili žáci 7. B a 9. C pro děti z 1. st. předvánoční odpoledne.



Na Mikuláše navštívili žáci 5. A a 5. B bydžovskou nemocnici s pásmem básniček, písniček a tanců. Mikuláše, čerty a anděly ztvárnili žáci 9. B.





4. 12. jsme vyrazili na adventní zájezd do Drážďan a Moritzburgu.



MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO

Zahájení adventu u nás ve školce vypuklo již 28. 11. rozsvícením vánočního stromečku, na které přišlo mnoho návštěvníků, poslechnout si pásmo koled a tanečků sborečku Paprsek, ochutnat rozmanité druhy perníků, přispět ozdobičkou na vánoční stromeček, vyfotit se s andílkem, podívat se na stylový betlémek, nebo prostě nasát vánoční atmosféru.

5. prosince zavítal do školky Mikuláš se svou družinou, čertíka občas nechal za dveřmi, protože vůbec nebyl potřeba. Děti by měly vědět, že se jedná o svátek sv. Mikuláše, který obdarovává hodné dobrotami a vyvyšování čertů v tento den vůbec není na místě. Děkuji p. Hnátovi, který nám ukoval překrásnou berlu pro Mikuláše.

Další den zavítal náš sboreček do Domova důchodců v Humburkách, potěšit přítomné pásmem koled a tanečků. Advent a Vánoce jsou především o obdarování. Každý rok jsme s dětmi zváni a jsme rádi, že můžeme alespoň touto formou pomoci.

Následující týden byl ve znamení besídek. Všude slavnostní nálada, vánočně vyzdobené třídy, děti ukážou, co v nich je a co se za celou dobu naučily. Rodiče jsou dojati, ochutnává se cukroví, řízečky a jednohubky a společně se čeká na Ježíška. Je čas na děti, na vyprávění, naslouchání a užívání se sebe navzájem… Rodiče jsou obdarováni přáníčky a dárečky. Celé odpoledne v nás vždy zanechá mnoho úžasných dojmů. Děkuji firmě OK Zahrady za sponzorský dar – jedličky do všech tříd.

Nesmím také zapomenout na sport. Dokončili jsme plavecký kurz v Hořicích a nadále se jednou týdně věnujeme bruslení.

Za MŠ Sluníčko **Gabča Nováčková**











ZUŠ JANA MALÁTA

Fotookénko z akcí ZUŠ Jana Maláta

- Vánoční galakoncert 10. 12. v JD











- Vánoční vystoupení 11. 12. v LDN NB





- Vánoční výstava výtvarného oboru 16.–19. 12. v prostorách ZUŠ



SŠTŘ

Učitel SŠTŘ Tomáš Hovorka opět na Dakaru společně se dvěma žáky školy

Tento školní rok se v dílnách SŠTŘ Na Švarcavě nese v duchu příprav na Dakar Classic 2025. Žáci automobilních oborů se při odborném výcviku zapojují do přípravy vozidel Mitsubishi Pajero teamu EnjoyMotorsport. Vzhledem k tomu, že pro r. 2025 je předpokládaná účast se dvěma závodními vozy, čekal žáky nelehký úkol – přestavba skříňového nákladního vozu na plnohodnotnou pojízdnou dílnu včetně obytné části. Dalším úkolem je příprava dostatečného množství náhradních dílů.

Přípravu má na starosti T. Hovorka, učitel odborných předmětů a servisní technik obou posádek. V přípravném týmu je i Václav Hála, učitel odborného výcviku.



Start závodu je 3. 1., cíl 17. 1. Posádky závodních vozů: v prvním J. Vinš / spolujezdec F. Bajora , absolvent SŠTŘ, (kariérní postup – první rok Mechanik academy, druhý hlavní mechanik EnjoyMotorsport, třetí navigátor závodního vozu). Druhé auto: J. Bárta / P. Švec.

Servisní vozidlo T. Hovorka / V. Pavlíček, žák SŠTŘ (4. SD), Mechanik academy za team EnjoyMotorsport.

enjoy.motorsport.dakar.team,
www.facebook.com/…624,
www.instagram.com/…am/



- I letos měli žáci ZŠ z regionu možnost zapojit se do zájmových aktivit s využitím prostor a techniky školy v NB, Hlušicích i Chlumci n. C. Čtyři středy si hráli s technikou, vyzkoušeli si trenažéry, malý traktůrek, poznali základy techniky v pneuservisu a autoservisu, neznámou nezůstala ani velká zemědělská technika. Žáci se rovněž zapojili do stavby robotických modelů a seznámili se se základy programování. Závěrečná exkurze nás zavede do muzea ŠKODY AUTO a výrobního závodu v Ml. Boleslavi.

Pro obory gastronomie a potravinářství jsme vyčlenili pondělky, kdy se žákům ZŠ věnovali naši odborníci. Cukrářské, kuchařské a řeznické dovednosti či přípravu slavnostní tabule si vyzkoušeli v našem chlumeckém středisku praktického vyučování. Na exkurzi ve skladovacích prostorách společnosti BIDFOOD Chlumec n. C. žáci uvidí moderní velkokapacitní potravinářský provoz.

POTŘEBUJETE SE ZDOKONALIT V ANGLIČTINĚ?

Nabízím výuku konverzačního typu, online nebo osobně.

Mám praktickou znalost angličtiny podpořenou dlouhodobým pobytem v Kanadě a Austrálii (32 let).

Volejte nebo pište
telefon: 777 217 695
e-mail: ivomejzr@gmail.com

MATEŘSKÁ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Než přišel Ježíšek, někdo chytl nákupní horečku, jiný dostal uklízecí záchvat, dalšího přepadla panika ze všech těch bláznivých příprav. I přes to všechno Vánoce přišly a s nimi najednou i zastavení, klid. Vánoce totiž tohle umí…
A stejně tak to probíhalo i u nás ve školce. Předvánoční období bylo náročné, když ale potom vidíme radost v dětských očích, je to pro nás ta největší odměna.

- Vše začalo akcí pro rodiče – Rozsvícení vánočního stromu na školní zahradě. Kdo přišel, zažil s námi tentokrát Vánoce roku 1984. Vrátili jsme se do minulosti a formou televizního vysílání, kterým nás provázela Saskia Burešová, každá třída zpracovala jednu pohádku z těchto let. Krásné pohádkové písničky, jejich roztomilé i vtipné pojetí, stánky s voňavým občerstvením, dokonce i s živými kapry (děkujeme p. Trutnovskému), to vše přispělo ke kouzelné atmosféře. Součástí odpoledne bylo i zapojení do charitativní akce Naděje pro Sofinku, která trpí od narození vzácným genetickým onemocněním. Díky vám, rodičům a našim kolegyním se podařilo vybrat přes 5 000 Kč. Děkujeme, že pomáháte.
- Předali jsme hasičům námi vytvořené hasičské auto.
- Zapojili jsme se do projektu Krabičky plné úsměvů, které udělají radost lidem, kteří zůstávají o Vánocích v nemocnici.
- 1. 12. náš pěvecký sboreček Berušky vystoupil na rozsvícení vánočního stromu na náměstí.
- Každá třída připravila vánoční besídku či tvořivou dílnu.
- Děti pro rodiče vyrobily drobné dárečky a přáníčka.
- 2. 12. absolvovala celá MŠ vánoční výlet na Hrádek u Nechanic.
- 5. 12. nás v MŠ navštívili Mikuláš s andělem a čerty.
- Nadále spolupracujeme s ekonomickou školou, která pomohla s úklidem zahrady.
- Zhlédli jsme Akademii ZŠ V. Kl. Klicpery v Jiráskově divadle.
- Vánočně nás naladil moravský hudebník Vánočními zpívánkami.
- Zahájili jsme plavecký kurz v Hořicích, pokračujeme v bruslení.

Bylo toho opravdu hodně – prohlédněte si fotogalerii na našich webových stránkách.

Vážení a milí, věříme, že jste Vánoce prožili v poklidu se svými nejbližšími, ve sváteční a pohádkové náladě. Čas od času se v nás probudí dětská duše a my se pak rádi necháme zavést do kouzelného světa snů a fantazie, do světa, kde dobro vítězí nad zlem. A my vám přejeme, aby tomu tak bylo i v následujícím roce, k tomu hromadu zdraví, štěstí, lásky a úspěchů. Mějte se rádi a věřte v dobré konce!



ZÁKLADNÍ ŠKOLA F. PALACKÉHO

- 11. 11. vyrazili žáci do Náchoda, kde navštívili muzeum. Mladší se věnovali pravěku, starší poznávali klíčové historické milníky. Poté si prošli Martinské trhy a okolí zámku.



- Vybraní žáci 8. a 9. tříd navštívili 13. 11. Střední školu řemesel v Hořicích, aby se seznámili s nabízenými studijními obory.
- 19. 11. se naše škola připojila k projektu Bubnovačka centra Locika, na podporu dětí ohrožených násilím. Žáci si vyrobili bubínky a různé hudební nástroje a společným bubnováním vyjádřili solidaritu s těmi, kteří nemohou být slyšet.



- Žáci 9. roč. A. Gomboš a L. Černý reprezentovali školu na XXX. Mistrovství ČR ve stolním tenisu v HK. L. Černý obsadil 5. místo, A. Gomboš získal 1. místo a cenu za Fair play.



- 28. 11. žáci 1. st. navštívili vánoční dílnu v knihovně. Vyrobili si adventní kalendář a vánoční přání. Program byl zpestřen četbou příběhu o sněhulácích.



Všem čtenářům zpravodaje přejeme radostný a úspěšný nový rok. Ať je plný štěstí, zdraví a spokojenosti.

CERTIFIKOVANÝ REALITNÍ MAKLÉŘ

REALITNÍ PORADNA
ODHADY PRO **DĚDICKÁ ŘÍZENÍ**
PROFESIONÁLNÍ **OCENĚNÍ NEMOVITOSTI**
PRODEJ A PRONÁJEM NEMOVITOSTÍ
NÁKUP NEMOVITOSTÍ
INVESTICE DO NEMOVITOSTÍ



+ 420 607 014 004

Martina Vlčková
CERTIFIKOVANÝ MAKLÉŘ

www.martinavlckova.cz

Sokolky si užily veselý prosinec

Vánoční večírky – znáte to. Menu a prostředí dle možností objednavatele, nálada, atmosféra odráží zvyklosti a nažívání celého kolektivu v běžném provozu. Někdy se veselí protáhne i s následky, ale většinou se společnost po pár hodinách rozpustí s dobrým pocitem, že si nás zaměstnavatel váží a oceňuje naší práci.

A jak to mají Sokolky? Zaměstnané už nejsou, kromě cvičitelek všechny pobírají starobní důchod, vánoční večírky jsou pro ně již minulostí. Naše novobydžovské Sokolky pořádají každoročně ještě něco mnohem lepšího. Vánoční dýchánek! Sejdou se již v odpoledních hodinách a v jídelně Karlovky se odehraje samoorganizovaná záležitost. Hluk, mumraj, ochutnávky, krabičky plné dobrot kolují a plní se škatulky na „vzorky". Voní káva, pečený čaj, cukroví i klobásky nakrájené na kolečka, což je vlastně takové slané cukroví. Ač se všechny báječně bavíme, po dvou třech hodinách se společnost zvedne, stoly se roztančí na svá původní místa a možná, že po našem odchodu zůstává v jídelně stopa přátelství, upřímné radosti ze setkání.

Podobnou akci si Sokolky každoročně dopřejí i na začátku adventu. Pořádají světluškový pochod. Připomínku novely zákona č.361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích. Chodcům vznikla povinnost nosit na sobě reflexní prvky a tím pádem – být VIDĚN! Jakmile je na náměstí v NB instalován vánoční anděl a stmívá se v 16 hod., je to ten pravý čas, aby se Sokolky rozzářily světelnými řetězy, zavěšenými lucerničkami na kabátech, na čepicích, opentlily si trekové hole nebo jen zapnuly čelovky a cyklosvítilny a takto vyparáděné se vydaly podél hlavní silnice do restaurace U Komína ve Skřivanech. Je to tradiční zážitek nejen pro ně samotné, ale i pro kolemjdoucí a hlavně kolemjedoucí!

Krásná procházka, počasí příznivé, Sokolky si pochutnaly na výborné pizze a s náhledem do nového roku plánují další akce.

Věrka Kubelka







Plavání létem nekončí

Léto nahrává pobytu ve vodě a plavání, které dělá dobře nejen tělu, ale i duši. Navíc se mu můžete věnovat po celý rok.

My senioři jsme podzimní návštěvy bazénu zahájili 2. 10. v Hořicích, v den, kdy probíhala Plavecká soutěž měst. Z Bydžova se nás účastnilo třicet a přinesli jsme užitečné body do hodnocení. Plavalo se 100 m na čas a hořický bazén se i s naším přispěním umístil na 11. místě.

Následující termíny již probíhaly v obvyklém režimu – rekondiční cvičení ve vodě a volné plavání. Celého podzimního plavání se zúčastnilo průměrně 34 seniorů a zakončili jsme ho 20. 11. s nadšením, pocitem spokojenosti a příslibem, že se v bazénu budeme opět scházet od února.

Děkuji všem účastníkům a přeji jim dobrou kondici.

Hana Zmítková





HOKEJOVÝ PLES

pátek 31. ledna od 20 hod., sokolovna Nový Bydžov
hraje skupina Fanda a jeho banda
vstupné 250 Kč

www.stadionbydzov.cz

Hlavním cílem Taichi Yang je integrace těla a mysli

Filip Lucký je Bydžovák, který se rozhodl obohatit nabídku kurzů cvičení v našem městě o vskutku netradiční disciplínu, o které toho laik, popravdě řečeno, moc neví. Proto jsem mu položil pár otázek, které snad čtenářům pomohou při rozhodování, jestli je právě Taichi to, co by chtěli vyzkoušet.

Filipe, dočetl jsem se, že Taichi je relaxační cvičení. Jako laika mě napadá otázka – je to něco podobného jako jóga?

Taichi Yang style je bojové umění, meditace v pohybu, cvičení pro zlepšení koordinace pohybu, hlavním cílem je integrace těla a mysli, proto se provádí velmi pomalu, kontrolovaně, s důrazem na soustředěnou mysl, uvolněné a spojené tělo a nepřerušovaný a plynulý dech.

Je Taichi i bojové umění, jaké můžeme vidět například ve filmech?

V Taichi je toho hodně skryto, většina lidí v něm vidí již zmíněnou jógu, nebo cvičení pro staré, ale pokud je člověk trpělivý a věnuje cvičení svůj volný čas, tak dříve nebo později zjistí, že v každém pohybu jsou schované aplikace pro sebeobranu, páky, bloky, údery, kopy a další. V dnešní době se Taichi cvičí hlavně kvůli zdravotním benefitům, pravidelným cvičením si zlepšíme fyzické i duševní zdraví, které v poslední době výrazně upadá. Důležité je najít si kvalitního učitele, já měl to štěstí, že jsem se dostal k člověku, který se Kung-fu věnoval téměř celý život, v České republice nikdo tak zkušený nebyl, učil se od velmistrů v USA, kteří ve stejnou dobu emigrovali z Číny.

Jak jste se vlastně k Taichi dostal a co Vás na něm nejvíc zaujalo?

S cvičením Taichi a Sifu Huškem jsem se poprvé potkal před dvanácti lety na sportovní škole Palestra v Praze. Měl jsem to tam jako jeden z předmětů, což bylo super. Potom jsem cvičil několik let sám a následně jsem se přihlásil do Kung-fu školy k Sifu Huškovi (1948–2020) na Smíchově. Tam jsem jezdil pravidelně několik let až do jeho smrti. Na Taichi mě nejvíce zaujala ta komplexnost. Mohou ho cvičit vrcholoví sportovci a zlepšit si tím výkonnost ve svém sportu, vytížení manažeři firem, záchranáři, kteří potřebují zpomalit, starší lidé, kteří chtějí oddálit stáří, a mnoho dalších. Kamarád byl vicemistr v Kyokushin karate, a když začal cvičit Taichi, po nějaké době, díky pravidelnému cvičení pomalých a kontrolovaných pohybů dokázal své tělo ještě lépe ovládat.

Do Taichi Yang style vás tedy zasvětil Sifu George Hušek…

Ano. Bojovým uměním se věnoval takřka celý život a čínský způsob života praktikoval více jak 50 let. Tuto cestu započal v roce 1971 pod vedením sifu Toma Rainwatera v Los Angeles (styl Sun Sau). Od roku 1973 studoval pod vedením sifu Paula Enga (1941–2015). V letech 1984–1998 založil a vedl velmi úspěšnou Konzervatoř bojových umění v Santa Cruz v Kalifornii, která dodnes funguje pod vedením sifu Scotta Ripkeho. Od roku 2010 vyučoval Taichi na Vysoké škole tělesné výchovy Palestra.

Proč by měl člověk začít cvičit Taichi?

Aby si zlepšil celkové zdraví, měl klidnější mysl, lépe zvládal stresové situace, byl odolnější, naučil se kvalitněji a efektivněji pohybovat, vytvořil si správné pohybové stereotypy, šetřil pohybový aparát do budoucna, správě dýchal, v případě potřeby se uměl ubránit a také dokázal zpomalit. Sestava Taichi Yang style je mimo jiné velmi účinná na problémy s bederní páteří. Pokud se člověk sestavu naučí, může ji cvičit i v pokročilém věku. Vidím zde velkou výhodu, že s narůstajícím věkem výkonnost u Taichi neklesá tolik jako u jiných pohybových aktivit. Zkrátka – pro každého je to skvělá investice.

Pro koho je tohle cvičení vhodné a pro koho naopak ne?

Cvičení je vhodné pro studenty vysokých škol, dospělou populaci, manažery a majitele firem, záchranáře, vojáky, policisty, všeobecně pro psychicky náročné profese, pro sedavé zaměstnání, pro starší občany a mnoho dalších. Naopak bych to nedoporučoval dětem, ale i u dětí se najdou výjimky a ty jsou samozřejmě na lekcích také vítány.

Jaké jsou hlavní přínosy Taichi pro zdraví a životní pohodu?

Jako jedno z mála cvičení posiluje srdce a zároveň ho nepřetěžuje, což nemůžeme říct o většině pohybových aktivit. Díky pravidelnému cvičení se tělo více uvolní, zkvalitní se dýchání, koordinace pohybu a tím se zlepší fyzický i psychický stav jednotlivce a jeho sebevědomí.

Dočetl jsem se, že celá sestava má 88 pohybů. Jak dlouho trvá její výuka?

Při pravidelném docházení na lekce se člověk naučí celou sestavu za půl roku až rok; důležité je i samostatné cvičení mimo lekce a hlavně trpělivost.

Nabízíte skupinové i individuální lekce? A jak taková typická lekce ve Vaší škole vypadá?

Aktuálně nabízím skupinové lekce od pondělí do pátku pro občany Nového Bydžova, Chlumce n. C., Hořic, Poděbrad, Pardubic a Hradce Králové. Rád bych rozšířil nabídku lekcí pro vysoké školy, firemní akce a teambuilding, státní zaměstnance a další. Individuální lekce chci nabízet manažerům, majitelům firem a podobným, kteří preferují individuální přístup.

Typická lekce začíná rozpohybováním hlavních kloubních segmentů, lehkým protažením svalů, následuje třikrát společné opakování již naučeného a potom si každý cvičí sám, já chodím postupně mezi všemi studenty a podle potřeby opravuji chyby u každého individuálně. Všem doporučuji, aby poslouchali, i když opravuji jejich kolegy; díky tomu načerpají během lekce mnoho potřebných informací i pro své vlastní zlepšení. Na konci lekce si společně opět zacvičíme, ukloníme se a rozloučíme.

Filipe, děkuji Vám za odpovědi a přeji, ať se daří.

Honza Skalický





Úspěchy mladých stolních tenistů v soutěžích

Začátek sezóny 2024/25 se stolním tenistům vydařil. Družstvo dorostenek ve složení S. Kmínková a A. Šafaříková má po dvou kolech regionálního přeboru na kontě šest vítězství. Žáci ve složení S. Farský, O. Komárek, P. Tomeš a L. Zanespal mají po dvou kolech regionálního přeboru pět vítězství a jednu porážku.

V loňské sezóně družstvo dorostenek obsadilo 2. místo ze 14 družstev a bylo jediným dívčím týmem, ostatní družstva byla chlapecká. Žáci skončili na 3. místě z 12 týmů. Letos chceme opět bojovat v play-off o první místo, a to jak dorostenky, tak žáci.

V Jičíně se 17. 11. konal Pohár olympijských nadějí. V kategorii U15 (starší žáci) obsadil S. Farský 1. místo, v kat. U13 (mladší žáci) zvítězil O. Komárek. Na bodovacích turnajích Královéhradeckého a Pardubického kraje pravidelně bodují naši hráči. S. Farský se pravidelně probojovává ze skupiny do finálového pavouka. O. Komárek vyhrál útěchu v kat. U15 (starší žáci), přestože je ještě mladší žák. Konkurence v kat. U15 je obrovská – pravidelně se jí účastní 60 hráčů z obou krajů.

V Lázních Bělohrad se 1. 12. hrál regionální přebor jednotlivců U15 (starší žáci). Všichni naši hráči se umístili do 10. místa: S. Farský – 1. místo jak v jednotlivcích, tak ve čtyřhře, O. Komárek – 2. místo v jednotlivcích a 1. místo ve čtyřhře, P. Tomeš – 5.–6. místo v jednotlivcích a na 2. místě ve čtyřhře s L. Zanespalem.

Byla to spanilá jízda našich hráčů – ať už v Poháru olympijských nadějí, regionálním přeboru jednotlivců, dlouhodobé soutěži družstev nebo bodovacích turnajích. Je vidět, že píle, poctivý trénink a touha vyhrávat se vyplácí.

Jaroslava Samková





Čertovská stezka v DDM pro nejmenší děti

Členové kroužku Ve stopách skautů připravili na zahradě DDM Čertovskou stezku pro nejmenší děti. Ty prošly pekelnou bránou, kde je uvítal čertík z pekla. Cestou přikládaly do pekelného kotle nebo hledaly pro čertíky páry ponožek. Plnily i další úkoly, aby se dostaly nebeskými schody do nebe, kde na ně čekal anděl, který rozhodl, kdo si zaslouží nebeskou odměnu. Děti byly statečné a prokázaly, že v sobě mají sílu čelit výzvám.

Do nového roku vám všem přejeme pevné zdraví, mnoho úsměvů a štěstí na každém kroku!

Pedagogičtí pracovníci DDM





Trhy na Masarykově náměstí v Novém Bydžově v roce 2025

14. března, 11. dubna, 16. května, 27. června, 26. září, 17. října, 21. listopadu, 12. prosince

Ve věku 103 let zemřela Naďa Nováková, rodačka z Nového Bydžova

Naďa Nováková, roz. Pourová, se narodila v Novém Bydžově v roce 1921 do rodiny na svou dobu velmi moderně smýšlejících rodičů. Její maminka Blažena, roz. Vanková, vystudovala mezi prvními dívkami gymnázium v Novém Bydžově, ovládala tři jazyky, těsnopis a psaní na stroji. Také uměla dobře plavat, lyžovat i hrát tenis. Otec Oldřich Pour převzal vedení Oděvního domu na dnešní třídě Čsl. armády č. p. 1442. S nadšením podporoval sportovní a charitativní akce. Naďa prokazovala nadání pro jazyky, a proto se rozhodli, že bude studovat na Victoria College v Praze. Závěrečnou zkoušku na filozofické fakultě mladá dívka úspěšně složila a přála si studovat medicínu.

Nástup fašismu a začátek 2. světové války vše brutálně změnil. Někteří z jejích přátel byli 17. 11. 1939 odvlečeni do koncentračních táborů a vysoké školy byly zavřeny. Naďa hledala všechny možnosti v oboru medicíny a po několika zdravotních kurzech nastoupila jako sestra a instrumentářka u známého pražského chirurga. Konec války prožila v ostřelovaných ulicích



S gratulací ke 103. narozeninám přišla i starostka Prahy 1

Prahy a na barikádách v centru města, kde ošetřovala raněné. Po válce se provdala za ing. Františka Nováka, který později jako pracovník zahraničního obchodu pobýval v Německu a v Indii. Doprovázela ho i s jejich dcerou a výborně zužitkovala znalost jazyků. Pracovala tam jako sekretářka.

Po roce 1948 byl rodný dům i obchod zabrán a její rodiče zůstali naprosto bez prostředků. Obě dcery se o ně vzorně staraly, vzaly je k sobě do Prahy. Po návratu z ciziny zvolila Naďa cestu do oděvního sektoru. Svým způsobem tak navázala na rodinnou tradici z Nového Bydžova.

Závěr života strávila ve fyzické i duševní svěžesti u své dcery ve Švýcarsku. Stálé cesty do Prahy a do Nového Bydžova jí velmi ležely na srdci. A když mohla obdivovat – byť ve 101 letech – i se svým vnukem Městské muzeum Nový Bydžov a žasnout nad odborností i zápalem pro věc jeho ředitele Mgr. Jana Kohouta, byla naprosto nadšená. Jejich setkání proběhlo ještě jednou ve 102 letech, a to s velkou radostí.

Vzpomínky, které sepsala téměř ve svých 100 letech, přibližují dobu, která pomalu mizí, ale stále nám má co říct.

Jiří Málek

Ze vzpomínek Nadi Novákové

Teta Anděla

Nevím, kdy to bylo, ale na tom vlastně vůbec nezáleží. Prostě jsme se sestrou byly úplně malé, vždycky ve stejných šatičkách. Naše maminka řekla: *„Vem Haničku za ručičku a nesmíš ji pustit dříve, než budete u tety na zahradě.“* To znamenalo u strýčka zubaře, jak jsme říkali – u Vondráčků.

Doma jsme prošli obchodem, Husovkou (dnes třída Čsl. armády) na náměstí, kolem Doležalů, lékárny a přes ulici k Emanovským. Dále kolem Mádlů a Volejníků. To bylo cukrářství a za výlohou měli velký pytel – nepytel – kornout. Ale velký jako... no, přes celou výlohu. A sypaly se z něj různě bonbóny. Tam jsme se vždycky zastavily.

Při této cestě mě jednou oslovila nějaká paní. Asi nás znala, na malém městě nic neobvyklého.

„Dej mi Haničku a já ti koupím ten celý kornout dobrot.“

„Nedám! Já ji ochraňuju a je to moje malá sestřička!“

V té chvíli jsem asi byla hrozně moc pyšná, že mi byl svěřen tak důležitý úkol, že jsem asi už velká. Tiskla jsem pevně ručičku sestřičky vedle sebe a šly jsme za roh kolem Čapounů. Jak příjemně tam voněla káva a buráky, které tam velice často pražili.

Zatočily jsme do krátké úzké uličky – proti nám stál a ještě stojí v zahradě moc hezký dům... Vyvolává ve mně nostalgický pocit jižní Francie.

Byly jsme u milé tety Anděly; hodné, stále usměvavé. No prostě – měli jsme ji všichni rádi. A taky pekla moc dobré lívanečky a koláče…

Když jsem jí svěřila, co se cestou stalo, že jsem Haničku chránila a nechtěla vyměnit, pochválila mne a poslala do jejich velké, krásně zahrady, abych si natrhala ovoce. Vzadu u plotu zrály maliny, bylo jich tam opravdu hodně. Maliny jsem měla a dodnes mám moc ráda. Pochutnávala jsem si na nich, ale vždycky jsem měla špatné svědomí, že naší hodné tetě ujídám takové dobroty. Bylo to male dětské království – mohly jsme běhat a hrát si, kde jsme chtěly, a že dětí tam bylo plno: domácí Jelenka, Jirka, Jájinka – ta byla ještě malinká, Líba od tety Vlasty, my dvě, někdy i děti z okolí. S těmi jsme si hrály na schovávanou v přilehlém parku – koho jsme zahlédly, toho jsme „zabubnovaly“ na dveře kostela: *„Bum, bum…“* Ale už nevím, co jsme provolávaly dál, ne a ne si vzpomenout.

Zda se mi, že si teď v mé hlavě na schovávanou hrají slovíčka. A není to přece tak dávno, co jsme tam bezstarostně běhaly a bylo nám u tety a mezi dětmi vždycky dobře...



Dům tety Anděly

UDĚLEJTE RADOST SVÝM BLÍZKÝM – DARUJTE JIM
PŘEDPLATNÉ NOVOBYDŽOVSKÉHO ZPRAVODAJE NA ROK 2025.
Cena včetně poštovného je pouhých 395 Kč.
Objednávejte na: vlasakova@novybydzov.cz, telefon: 728 158 392

Senioři navštívili Přerov n. Labem a Brandýs n. Labem – Starou Boleslav

Klub seniorů uspořádal 19. 11. pro své členy poslední výlet v tomto roce. Pro velký zájem se opět muselo jet dvěma autobusy. Tentokrát jsme zavítali do skanzenu Přerov n. Labem nedaleko Prahy, kde už od poloviny listopadu probíhala velká vánoční výstava Lidové Vánoce v Polabí. Skanzen vznikl už před r. 1900 jako první regionální národopisné muzeum ve střední Evropě díky zásluze prince Ludvíka Salvátora Toskánského, majitele zdejšího zámku.

V interiérech všech chalup byly nainstalovány scény ze života našich předků, připomínající starobylé zvyky a obyčeje v čase adventu a v období od Vánoc až do Tří králů. Výstava začínala v chalupě z Chvalovic starodávnými přástkami a dračkami s podvečerním besedováním, v dalších chalupách byly předváděny obchůzky Barborek a Lucek, mikulášský průvod s nadílkou. V kuchyni se připravovalo staročeské cukroví. Staročeská chalupa byla vyhrazena pro Štědrý den se všemi pověrami, devaterem pokrmů a koledováním. Ve vitrínách byly vystaveny lidové betlémy. Závěr výstavy byl ve staré škole – scéna tříkrálové koledy. Zvláštní část tvořila rozsáhlá sbírka papírových vystřihovaných betlémů a vánočních pohlednic. Chalupy v dolní části skanzenu ukazovaly, jak trávili vánoční svátky předkové v průběhu minulého století kolem let 1860–1930.

Po prohlídce si zájemci zašli do hostince U Skanzenu na oběd.

Následoval přesun do města Brandýs n. Labem – Stará Boleslav, které vzniklo r. 1960 sloučením do té doby samostatných, historicky významných měst. Stará Boleslav je nejstarší české poutní místo, spojené především se sv. Václavem, který zde byl r. 935 zavražděn, a také s mariánskou poutní tradicí – Palladiem. Brandýs zažíval největší slávu až v období Habsburků, kteří zde zvelebili zámek.

S průvodkyní jsme navštívili Baziliku sv. Václava a vedle stojící románský kostel sv. Klementa s románskými freskami z 12. stol. a další významný poutní chrám – kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl postaven začátkem 17. stol. a ve kterém je uchováno Palladium země české.

Po prohlídce nastupujeme do autobusů a ujíždíme k domovu. Dík patří řidičům za pohodovou jízdu, pí Marii Novotné, pí Zdeně Doležalové (vedoucím autobusů) a pí Aleně Petráňkové za zajištění komentovaných prohlídek.

Mirka Novotná









Rychlá akce zachránila život

Dne 7. 11. v 10.50 hod. přijíždím autem od Prasku do Nového Bydžova. Na chodníku leží muž s kolem, nad ním stojí jeho žena. Auto přede mnou zastavuje a posádka jde pomoci; já zastavuji za ním. Z druhé strany přicházejí manželé Řehořkovi, kteří bydlí opodál. Padne otázka k ležícímu: „Pane, co je vám?“ Snažíme se jej zvednout. Je bezvládný, pokládáme ho na bok do stabilizované polohy. Ozve se: „Zavolejte někdo záchranku!“ O to se bleskurychle postará paní Řehořková. Muž upadá do bezvědomí. Rychle ho otáčíme na záda, zakláním mu hlavu. Modrá, nejeví známky dýchání. Přistupuji k masáži srdce, dle instrukcí operátorky záchranné služby. Po několika stlačeních hrudníku se muž nadechuje, nebrání se, nereaguje, ale dýchá sám. Přijíždí záchranná služba a pacienta si přebírá.

Jiří Rejchlík



Jelikož se toho v lednu moc sbírat nedá, zabrouzdala jsem tentokrát trochu do exotiky. Ráda bych vám představila chinovník pýřitý Cinchona pubescens, ze kterého se získává a používá kůra.

Tento mohutný strom pochází z tropické Střední a Jižní Ameriky. Chinovníkovou kůru používali jihoameričtí indiáni již v předkolumbovských dobách na léčbu horečnatých onemocnění a průjmu. V 16. století, po objevení Ameriky, se ponětí o této rostlině dostalo i do Evropy, ale ve větším měřítku ji začali používat až jezuité v 1. pol. 17. stol. při rozsáhlé epidemii malárie, která propukla v Itálii. Proto byla označována jako Jezuitský prášek. V r. 1820 byla z kůry izolovaná látka, která je nositelem antimalarického účinku. Nazývá se chinin a až do 20. stol. byl lékem první volby v terapii malárie. V 19. stol. se obchod s chinovníkovou kůrou rozrostl. Nezávislé státy Jižní Ameriky si chtěly zachovat toto bohatství, zakázaly proto vývoz semen a omezily vývoz kůry. Kvůli námořním výpravám do tropických zemí a riziku nákazy malárie měli Evropané stále větší spotřebu. Badateli Charlesu Ledgerovi se podařilo dovézt z Bolívie semena chinovníku až v r. 1865. Prodal je Nizozemcům, kteří je vysázeli ve svých koloniích v Indonésii. Do roka kůra chinovníku z plantáží v jižní a jihovýchodní Asii postupně na trhu dominovala, přičemž Jáva zajišťovala úctyhodných 95 % všech světových dodávek chininu.

Během 2. sv. války byl nedostatek chininu z důvodu velké spotřeby pro vojáky. Hledala se tedy náhrada a byla vyvinuta látka chlorochin, která se terapeuticky používá dodnes.

Kromě chininu byla v r. 1960 izolovaná látka pojmenovaná jako kyselina A, která měla výrazné antibakteriální účinky. Z této látky byla následně odvozena dnešní antibiotika, jako jsou norfloxacin, ciprofloxacin nebo ofloxacin.

Největším pěstitelem chinovníku je stále indonéský ostrov Jáva. Kůra se sklízí ručně, od stromu se odděluje škrábáním a loupáním. Na jejím místě se následně vytvoří nová, což umožňuje celý proces opakovat po dobu několika let. Kůra se následně suší.

Kromě léčby a prevence malárie se chinin od začátku 19. stol. používá k výrobě známého nealkoholického nápoje toniku.



Začal se míchat se sodou a cukrem, protože samotný byl příliš hořký. Koloniální Indie je také místem, kde vznikl míchaný nápoj Gin a Tonic. Aby chininový lék vojákům chutnal ještě lépe, dostávali příděly ginu, se kterým si ho míchali. Ve 2. polovině 19. stol. popularita drinku stoupala i mimo kolonie, a tonik se tak začal pít už ne ze zdravotních důvodů, ale pro svou skvělou chuť.

Třetí radniční adventní jarmark a rozsvěcení vánočního stromku

Loni se již potřetí náš vánoční strom na náměstí rozsvítil již o první adventní neděli 1. 12. Akce bylo znovu spojená s radničním jarmarkem na nádvoří radnice. Vánoční atmosféru si návštěvníci mohli užít s občerstvením i se stánky s vánoční tematikou. Jarmark zahájil Krejčík Honza, vystoupil dětský sboreček z MŠ Palackého. Během akce bylo možné nahlédnout do velké zasedací síně radnice, kde o její historii přednášel Mgr. Jan Kohout. Velký zájem byl opět o návštěvu sklepení radnice, kde o historii vyprávěli Bc. Filip Schovánek a Mgr. Martin Tichý. Ve vstupní chodbě byly umístěny betlémy z muzea Stuchlíkových a vyřezávané obrazy p. Ďurdi.

V 17 hod. se dění přesunulo na náměstí ponořeného do tmy. Za pomoci dětí se odpočítávalo rozsvěcení vánočního stromečku; tři, dva, jedna – a vše se nádherně rozzářilo.

Všem, kteří se na této akci podíleli, patří velké poděkování.

Pavlína Vlasáková, DiS.
referent organizačního odboru













foto: Václav Jandourek





Domov sociálních služeb Chotělice – Vánočně osvětlený zámek



S vyvíjející se situací, kdy by mělo být poskytování sociální služby na zámku v Chotělicích ukončeno, se tyto vánoční svátky staly pro některé klienty posledními. V následujícím čase již budou mít nově vystavěné domovy.

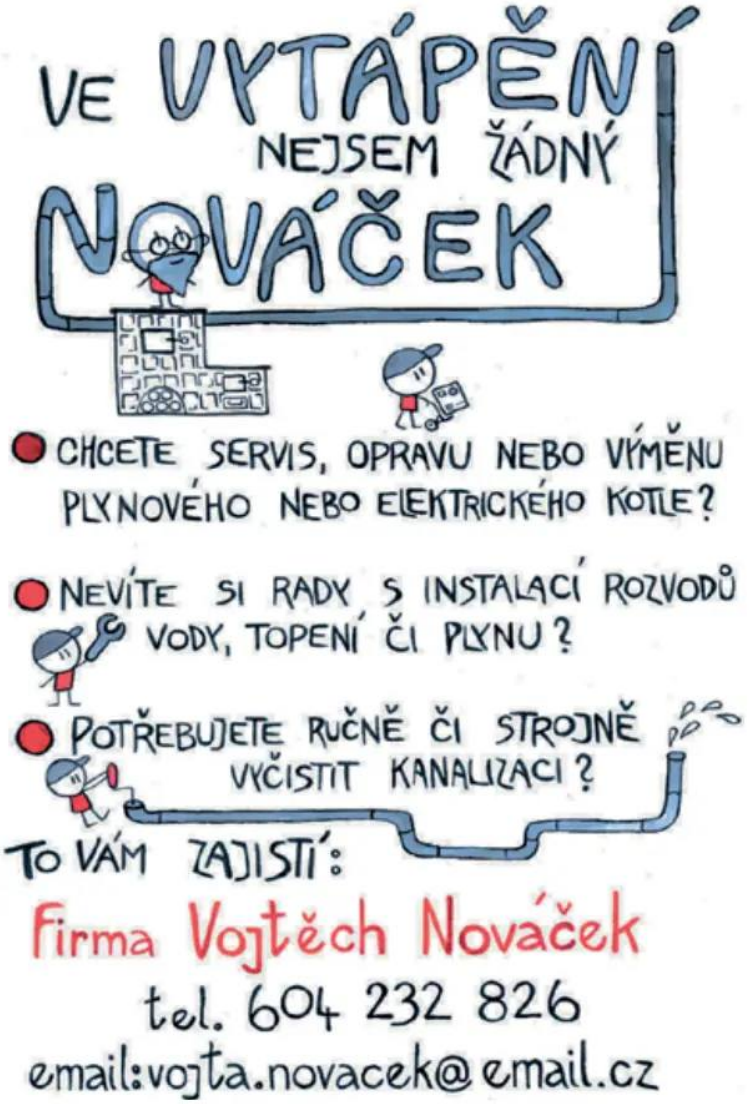
Pravidelnou tradicí se stává adventní zdobení pokojů a společných prostor, pečlivě zaznamenané se všemi zvyky a změnami, kterými procházíme. Letos jsme si symbolicky přáli světlo. Spolu s klienty jsme navštívili magický svět v Pardubicích Světla vyprávějí, kde měli klienti možnost obdivovat spoustu světelných příběhů, vyfotit se a strávit hezký den. Vánoční osvětlení zámku v Chotělicích a nový stromek při vstupu do areálu krásně podtrhl atmosféru a výsledek stál za to, zvlášť, když příroda zasypala první adventní pátek sněhem.

V předvánočním čase, jako již tradičně, jsme se sešli s pí starostkou Bc. Draštíkovou a veřejnou opatrovnicí některých klientů pí Bc. Rájkovou. Klienti mohli sdílet svoje přání a zážitky z adventního období a pí starostka zase informovala o novinkách v regionu. Za výbornou spolupráci moc děkujeme.

Přejeme zdraví v novém roce všem klientům, pracovníkům, spolupracujícím subjektům, těm, kteří drží pěsti, aby vše dopadlo dobře, a v neposlední řadě čtenářům a redakci. Budeme se těšit na případné příští čtenářské setkání.

Za kolektiv **Kateřina Verflová**





NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

■ Číslo 1/2025 vyšlo 2. 1. ■ Měsíčník vydává Město Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, IČ: 00269247, pod evid. č. MK ČR E 21679, jako periodický tisk územního samosprávného celku města ■ Odpovědný redaktor, inzerce a grafická úprava Jan Skalický (tel. 732 701 775) ■ Jazyková úprava Mgr. Helena Müllerová ■ Distribuce a předplatné Pavlína Vlasáková, DiS. (tel. 728 158 392) ■ Tisk V&H Print Hlávko s. r. o. Nové Město nad Metují

■ **Cena předplatného pro rok 2025 je 395 Kč včetně poštovného**

■ Cena čísla 25 Kč ■ Příspěvky jsou přijímány na e-mailu: **zpravodaj@novybydzov.cz**. ■ Na zveřejnění zaslaného příspěvku nevzniká právní nárok. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení nebo úpravy článků bez konzultace s autory. ■ Příspěvky dodané po uzávěrce nebudou v připravovaném čísle zveřejněny.

■ **UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE VE ČTVRTEK 9. LEDNA.**

doctor optic

NOVÝ BYDŽOV



NOVĚ OTEVŘENÁ OČNÍ OPTIKA

Měření zraku ZDARMA
Pravidelné SLEVOVÉ AKCE

NEJLEVNĚJŠÍ OPTIKA VE VAŠEM MĚSTĚ





Masarykovo náměstí 499, **NOVÝ BYDŽOV**
tel.: +420 735 114 010, e-mail: novybydzov@doctoroptic.cz
Pondělí-pátek: 08:00 - 12:00 / 13:00 - 17:00, sobota: 08:30 - 11:30
Otevřeno vždy dvě soboty po 12. dni v měsíci.

DoctorOptic.cz **doctor.optic** **www.doctoroptic.cz**